

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kerepesi-ut 25.
Fiókkiadóhivatal: Múzeum-körút 18.

Főszerkesztő: **VÉSEI JÓZSEF.**
Felolós szerkesztő: **BRÁUN SÁNDOR.**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG.**

Egész évre 14 kor., 1/2 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor.
50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

A BUDAPESTI NAPLÓ

Budapesten és vidéken egyaránt
egyes számonként **2 krajcár**

Az előfizetési díj az eddiginek fele:

7 frt helyett 7 korona félévre
3 frt 50 helyett 3 kor. 50 fill. negyed évre
1 frt 20 helyett 1 kor. 20 fill. egy óra

A fedezetlen határidőüzlet.

Budapest, február 28.

Németországban megváltoztatják a tőzsde-törvényt. Az új tőzsdetörvényjavaslat enyhíti ama szigorú intézkedéseket, melyek a tőzsdelajstromra vonatkozólag Németországban fennállanak, de gabonaművekben és őrleményekben a határidőüzlet egváltalában tiltva van és tiltva marad. Ausztriában 1902-ben lépett életbe a gabona-határidőüzletre vonatkozó törvény, mely nemcsak eltiltotta és érvénytelenítette a fedezetlen határidőüzletet gabonaművekben és őrleményekben, hanem, hogy azt teljesen kiirtsa, mind nkit, aki bármely minőségben az ilyen üzletben részt vesz, fogházbüntetéssel is sújt, mely penzbírságra át nem változtatható.

Magyarországban ma még arauykorát éli a fedezetlen határidőüzlet és az érdekeltek körök egyideig még kepe-ek lesznek fenntartani; de napjai még számlálva vannak, mert el fogja törölni és meg fogja semmisíteni a népek fejlődésének két erős rugója, a *közérdek* és a *közérkölcse*.

Nincsen ország, Amerikát sem kivéve, ahol a gabona-határidőüzlettel annyi visszaélés történnék, mint Magyarországon. A hely-

zet Magyarországon olyan, hogy különösen kedvező amaz üzérkedésekre, melyek a fedezetlen határidőüzlettel járnak és annak gazdasági hátrányait alkotják.

A helyzet Magyarországon a következő: A gabonatermelés aránylag nagy; a földművelők száma milliókra rug, ellenben a kereskedelem aránylag kicsiny és a kereskedők száma csekély. Ily körülmények között visszaélésekre különösen kedvező a helyzet. A tőzsdécégek, egyesülve a malomkartellel, uralkodnak a gabonakereskedelmen. Ezen uralom kifejtéséhez a fedezetlen határidőüzlet adja a végrehajtó erőt. Ha a fedezetlen határidőüzlet megszűnik, akkor a magyar gazdaközönség nehéz íga alól szabadulna fel. Belátta ezt gróf Tisza István már 1902-ben, mikor a Bihar-megyei Gazdasági Egyesületben indítványozta, hogy „a határidőüzlepon 76 kilogrammnal magasabb minőségűlyal bírő buza szállítása esetében az eladó megfelelő megtérítést igényelhesse”. Ezen indítványt nemcsak a biharmegyei gazdasági egyesület fogadta el, hanem sietett a tőzsde is azt magáévá tenni és ennek megfelelően módosította a szokványokat. Ez az intézkedés azonban a gyakorlatban semmi célra nem vezetett és csak annyiban becses, hogy úgy gróf Tisza István, valamint maga a tőzsde is elismerte, hogy a fedezetlen határidőüzlet ellen intézkedésekre szükség van.

A budapesti árutőzsdén a rendes és egészséges gabonaüzlet mellett az arfolyamnyereségre irányuló határidőüzlet óriási mértéket ölt. Egy-egy tőzsdeügynök több gabonát ad el vagy vesz, mint amennyi 3-4 megyében megterem. A szerint, hogy eladó-e, vagy vevő, érdekében van az arfolyamok emelkedése, vagy süllyedése. Minden eszközzel arra iparkodik, hogy célját elérje, mely abban áll, hogy az arfolyam-külömbözöteken nyereséget érjen el. A tőzsde vezetősege ügyel

ugyan arra, hogy visszaélések megakadályozta sanak, de képtelen reá a tőzsdeügynökök természetes nyereségvágyával szemben mindaddig, míg a fedezetlen határidő-üzlet fennáll. Lehetetlen azt ellenőrizni, hogy a tőzsdeügynökök közül hányan vannak egyetértésben, akik egyórnának öntik a gabonát, vagy egymá-tól veszik a gabonát, fel- vagy lekiabálják az árakat a szerint, amint azt érdekük megkívánja. A tőzsdeügynökök megbízásokat vesznek át gabonakereskedőktől, de még szívesebben olyanoktól, akik nem gabonakereskedők. A nem-gabonakereskedők száma, akik a tőzsdén játszanak, pedig *rendkívül nagy*. A megbízásokat, amelyeket a tőzsdeügynökök a nem-gabonakereskedőktől átvesznek, többnyire magukban, „in sich” csinálják és így mint megbízottak egyuttal megbízóik ellenfelei is. Hogy ez erkölcsstelen játék, az kézzel fogható, de a sajnálatos az, hogy e játéknál a belét Magyarország gabonaterméseinek az ára, hogy a játékosok áldozataikat a társadalom minden rétegéből szed etik és hogy van egy saját törvényszékük, a tőzsdebíró-ag, mely e játékvés-teségek kifizetésére Magyarországon mindenkit *törvényes erővel elűthet*. A fedezetlen határidőüzlet tehát sok visszaélésre és erkölcsstelenesgre nyújt alkalmat, elhoályosítja és megakasztja a természetes árfejlődést, mely a tényleges gabonakeresztés és a tényleges fogyasztási szükséglet arányából fejlődnek, és így, mig egyrészt magát a tőzsdeintézményt erkölcsstelenleg sérti, másrészt a komoly gabonakereskedők és gazdakok ön-égünk helyzetét *bizonytalan és ingoványos* talajra juttatja.

A ringelő, kornerek után vágyó, svencelő és minden korlát között is mértékstelen és erkölcsstelen fedezetlen határidőüzlet gabonaművekben és őrleményekben Magyarországon is eltiltandó.

TÁRCA

Az osztriga.

— A Budapesti Napló tárcája. —

Irta: **Alfredo Panzini.**

Megéheztem. Soha még olyan éhes nem voltam. Először is az éles északi szélről, amely a borús áprilisi napon végigborzonszta a testemet, azután, mert a pénztár ahol a fizetésemet fölvettem, nagyon messze volt s így legalább egy negyed-órával később juthattam csak reggelizeshoz. Nem is szólva arról, hogy a kedves tanulóijusag mennyire fokozza az ember étvágyát. Azon a déle óttón ugyanezak tüzetesen adtam elő a provencai kolézetet.

A város egyik lelegezősabb és leghíresebb étterméhez értem. Ej, — gondoltam magamban — térjünk be. Egyszer ezt is meg lehet tenni. Először is mibe kerülhet a dolog! Egy, leg-följebb két lírába, aztán külbömb is nincsen-e ott a fizetésem a zsebemben?

Bátran kinyitottam a nagy üvezes ajtót s benn termettem a pompás teremben, amelyben vörös bársony pamlogat és tisztán megterített asztalok inottek hivogatóan. El is jöttem volna én már régen erre a kitűnő helyre, ha nem tartott volna vissza valami különös idegenkedés a pincérektől, akik rögtön leolvassák arcunkról egész életörtönetünket és a szemük mint az ezt mondaná: „Nem vagy milliomos, sem pazarló, sem üzletember; szegény polgár vagy, aki társadalmosan küzd az életért. Miféle szél hatott be ide szokásaid ellenére? Siess, menj innen minél előbb!” És még csak azt sem mondják, hogy: „köszönöm!”, ha csinos borralátót ad nekik az ember.

De bizony tévedtem. Alig hogy belépett esekélységem, rögtön felállott a gazda — kétségstelenül a gazda volt az, aki ott trónolt egy magas márványszékben — elem jött s a legmelyebb bókollással hajolt meg. Fiatal volt, úde és elő-köl s olyan rózsás, olyan virágóan egészséges, hogy valóságággal becsületére vált annak az éttermnek. Köszöntésére és mosolyára hasonló nyájssággal feleltem. Ó meg csak tovább mosolyogva, kabalisztikus jeleket váltott az egyik pincérről, akit, ha másutt találkojom vele, legalább is képviselőnek néztem volna. Utánam jött, ovetta kalapomat és pálcámat és egy csak-nem üres asztalhoz vezetett, amelynél csak két halgatag angol ült. Olyan illendőséggel ettek ezek az angolok, mintha csak pilulákat nyeltek volna. Minden pillanatban azt mondták, hogy: Jes, és én csak arra gondoltam hogy az angolok, akik ilyen gyöngéd finomsággal és óvatosan esznek, hogyan is tudnak olyan mohón egész menzetekeket lenyelni.

Alig ültem egy-két pillanatig, a pincér, alig érintve ujjá bogtyével az asztalt így szólt:

— Nagyon ajánlhatom előéleteinek a szarvasgombapástetomot, épp most került le a jégről. Bizonyosan rendkívül ízlik majd uraságodnak.

— Nem bánom, amint gondolja! — feleltem.

— És milyen bort parancsol? Pompás bordónk van palaeuban.

— Elhiszem, de nekem a közönségesebb bor is jó.

— Amint parancsolni tetszik! Azzal lém tett egy palaeokot, amelyen ez állott: „Ó Chianti!”

— Ez is tulságosan jó nekem, azonkívül nagyon drága is bizonyosan...

— Elenkezéleg usm! — felelte a pincér. — És t'szék csak annyit inni, amennyi jól esik. Amint az illatos italt lassan egy kristálypohárban töltöttem, már is éreztem, hogy valami

folséges bor. És az inoyisiklandozó, az én számonk addig ismeretlen pástetom is ritka finom volt. Amikor ráesetnem néhány pirított kenyérszeletre, azt mondtam magamban, hogy a sa-kács, aki ilyen csomogéket tud előállítani, határozottan érdemes telebarátának a becsülésére.

Mikor véretem a pásétommal, a pincér újra me jelent és megnyerő mosolyával így szólt megint:

— Most levest ajánlok friss bolognai csikkal.

Udvaratlanság lett volna visszautasítani ezt az onzeten tanácsot s épp oly jól esett a leves, mint a pástetom.

— Most signore, fúrjet hozok önnek champagneonnál.

— Beértem volna ugyan már azzal is, amit megerttem, mert szokott mértékleteséggemmel reggelinél sohasem mentem túl egy levestől és bus-ételnél. De hát a pástetom, sajnos, kitűgítta már a gyomromat s külbömb is nagyon kold-osnak tetszett nekem, hogy már a levest-sel befejezem a reggelit.

— De most már elég — mondtam. amikor a pincér a fűjmaradékok eltakarítva, tányért tett elem, amely ezüstből valónak látszott, s rajtalévo fehérrasztalkendőn gyöngyházgyölkök csoportosultak. Hat kifogástalan, szokatlanul nagy osztriga volt.

— De hiszen nem rendeltem meg! — mondtam jócska felháborodással.

— Ugy van uram — felelte a pincér a legnagyobb tisztesség-udással. — Hanem hát... tetszik tudni — azt halkabban mondotta — ez az osztriga nem kerül a számlára — most meg halkab lett a hangja — ma San Damiano-napja v n.

— Kétségstevül; de hát sohasem halottam, hogy az osztrigának külön szentje van s hogy így hívják.

— Nem, uram, az osztrigának nincs véd-szentje. A gazda fiát hívják Damianának. Ma

BELFÖLD

A miniszterelnök a királynál. Bécseből jelentik, hogy a király ma délelőtt gróf Tisza István miniszterelnököt magánkijelölésén fogadta. A kijelölés a magyar parlamenti helyzettel függ össze.

A német kereskedelmi szerződés. Ma délután 2 órakor a külügyminisztériumban közös miniszteri értekezlet volt gróf Gólcowski külügyminiszter elnöklésével. Az értekezleten, amely 3 1/2 óráig tartott, részt vettek: gróf Tisza István és dr. Koerber miniszterelnökök, Hieronymi és Call kereskedelemügyi, Tallán és Giovanelli földmívelésügyi, Lukács és Böhm-Bawerk pénzügyminiszterek, valamint Szögyén-Marich László berlini osztrák-magyar nagykövét. Beható megvitatás után azokat az irányelveket állapították meg, amelyeket a német kereskedelmi szerződés dolgában szerdán délután 3 órakor összeülő vámrtekezlet elé terjesztettek. — A magyar miniszterek ma este visszautaztak Budapestre.

A vasutasok gyűlése.

Budapest, február 28.

A Tattersall főúti csarnokában ma délután tartották meg országos nagygyűlést a M. Á. V. tisztviselői. Mintegy 6000-en gyűltek össze a tágas csarnokban, hivatalnokok, vasúti mérnökök, altsztek és szolgák egyaránt. A gyűlés zavartalanul, nagy lelkesedéssel folyt le, az előterjesztett előadói javaslatokat egyhangulag elfogadták. A gyűlésnek szenzációja tulajdonképpen az a levél volt, amelyet az államvasutak elnöki igazgatója intézett a gyűlés vezetőségéhez, s amely a legjobb kiállításokkal biztatja a vasutasokat. A levél, amelyet alább szószentert közlünk, csak a gyűlés napirendjének ugyszólván végén került felolvasásra, s nagy lelkesedést keltett.

A gyűlést, amelyen Battihány Tivadar, Smalovszky Valér és Nagy Gyula nemzetpárti képviselők is megjelentek, Sarlay János, a nyugati pályaudvar helyettes főnöke nyitotta meg, mint kormelnök. Az előkészítő bizottság — úgymond — megfontolás tárgyává tette, hogy oly független és őszintén lérfútt ajánljon a gyűlés vezetésére, akinek elfogulatlanságához szó nem lért. Ajánlta a gyűlés elnökéül Justh Ferenc főmérnököt. (Éljenzés.)

Justh Ferenc elfoglalván az elnöki széket, köszönetet mondott a bizalomért s nyomban megette a propeziót az alelnökökre és jegyzőkre vonatkozólag. Alelnököknek ajánlja a hivatalnokok közül: Sarlay János államásfőnök-helyettes és Neumann Győzőt az altsztek közül: Schmitzbaner Gyula raktárnokot, a szolgák közül: Karócs Antal kocsi rendezőt. Jegyzőként ajánlja: Noták Tivadar mérnököt, Liszka Gyula és Katona Ferenc hivatalnokokat.

A nagygyűlés a javaslatokat elfogadta mire az elnök megnyitotta a gyűlést, üdvözölte a megjelenteket, valamint a sajtó képviselőit, kiknek őszintén támogatásáért köszönetet mond.

van a nevenapja s ezen a napon az a szokás, hogy vendégeinknek, akik látogatásukkal megtisztelnek, valami csemegével kedveskedünk.

Mit felelhettem volna? Kétkeldezhettem-e a pincér szavában? A pompás csemegéről a márványszék felé fordítottam a szememet, ahonnan az én véletlen szerencsémre a Damiano névre hallgató fiatal ur felém nézett s mintha csak így szöjt volna: „Csak tessék elbinni, amit a pincér mond. Mindenféle kötelességgel nélkül bátran el lehet fogyasztani.” Arra aztán ujjhegygyel hozzányultam az egyik nyálkás állathoz, melyről tengerihál és friss ocaánhullám illata áradt felém, és lenyeltem. Olyan élvezet volt ez, amelynek gyönyörűsége még ma is él a szívemben. A többi öt osztriga is hasonló sorsra jutott; egyik izletesebb volt a másiknál.

A pincér ezek után gyümölcsös-tálat hozott, amely tele volt mandarinnal, datolyával és más kitűnő gyümölccsel, amelyet a szentföld, minden jónak és szépnek anyja terem, nem tudtam visszautasítani a gyümölcsöt; egy ilyen kiváló lakoma után ez egyenesen ügytelenség lett volna. De bármilyen boldog érzés töltött is el, egyre győbött az a gondolat, hogy tanári jövedelmemnek egy napra eső része sem volna elegendő ennek a dus lakomának a költségeire. Ez a sok egyszerű falat föltétlenül többre kerül öt liránál és nyolcvan centesimnél: ennyire vittem fel ugyanis tizenkétvéti tanári működés után. Mivel ez a gondolat erősen megnehezítette számomra az emésztés gyönyörűségét, jobbnak találtam, hogy megszabaduljak tőle. Magamhoz szólítottam a pincért.

— Parancsol, uram?

— Fizetek.

Belső zsebéből rögtön elővett egy fekete bőrtárcát s egy rengeteg ceruzát lendített meg, amelynek látásra kevéssel azelőtt a pénztárnál fölvetett új bankjegyeim egy kicsit elszápadtak.

— A reggeli két líra ötven... a bor —

A napirend tervé, az elnök mindenekelőtt azt javasolja, hogy a nagygyűlés tiltakozzék a február 21-iki gyűlés határozatai ellen és nyilvánítsa azokat semmiségnek, kérve, hogy e sajnálatos emberi megélévedés fölött térjenek napirendre (Éljenzés.)

A javaslat elfogadása után a napirend sorrendjében folyt a tanácskozás.

A fizetésrendezés kérdésének előadója Turcsányi Pál volt. Három éve — úgymond — hogy a szágrábi kollegák megindították a mozgalmat a fizetésrendezés dolgában. Az állami tisztviselők később mozgolódtak és ıme, mégis megkapák már, amit kívántak. A vasutasok ma is ott vannak még, ahol 35 évvel ezelőt voltak. Érdeklükben senki sem emelte föl a szavát. Javasolja, hogy az 1901-iki memorandumait, kiegészítve az altsztek és szolgák memorandumaival, ajánlják ismételtlen az intézőség jóakarátába kérve a bennük foglaltaknak életbeieptetését. Amint visszamenőleg megadták az állami tisztviselőknél, azt adják meg a vasutasoknak is. A fizetésemelés előléptetésnek ne tekintessék, az előléptetés tovább is történjék a maga útja és módja szerint. Bizton reméli, hogy oéjajkát el fogják érni. (Éljenzés.)

Elnök: A rendezés bírjon 1904. január kezdődőleg érvényvel.

Köszönetkeltő: Kössük határidőhöz a választ!

Elnök: Ez méltóságunkon alul van!

A következők szónok, Ötvös László pályafelvigvázó az altsztek sanyaru helyzetét vázolja, egyébként hozzájárul az előadói javaslatához.

Vince Lajos máházó azt kívánja, hogy az altszteklet és szolgákat is bizonyos terminusra nevezzeék ki.

Barok Jánosnak az a vágya, hogy az altszteklet ezentul urnak nevezzeék a hivatalban és ne Péter vagy Pának.

— Halluk az urat! — gunyóldott a többség.
— Nem ur kell nekünk, hanem kenyér! — kiáltottak.

A szónok hangos Eláll kiáltások között hagyta el a pódiumot.

A nagygyűlés ezután egyhangulag elioadta az előadó javaslatát.

Következett a szolgálati pragmatika, amelynek Breuer Ferenc hivatalnok az előadója. Kifejti, hogy az 1887-ben készült pragmatika elavult. Övennyolc szakasz szöi benne a kötelességekről és csak három a hivatalnok jogairól. Különösen sérelmes a szolgákra és altsztekre, akiknek jövője nagyon kétes, mert a rendtartás sehol sem intézkedik arról, hogy meddig maradnak ugyanazon állásban. Olyk 20—30 esztendeig ugyanabban az állásban van. Az új szolgálati pragmatikában legyen meg a szolgákra és altsztekre vonatkozólag is a rendszeres, évhez kötött előléptetés. Legyen két status. Az egyikben legyenek a magasabb kvalifikációval rendelkezők, akik szabadon léphessenek e ő, de ne gátlhassák a másik statusban levők előmenetelét. Azonkívül legyen még minden vasutasnak a maga évi szabadsága, végül pedig törőitessék az a pont, hogy abban az esetben, ha a személyzet csökkentése válik szükségessé, bárkit elbocsáthassanak.

Az éljenzéssel fogadott előterjesztés után Nickl Ignác főlakalmaz szöllt fel, aki mindenben csatlakozott az előadó javaslatához.

Az ideótenes alkalmazottak és a kezelőknek helyzetét Sámezgyi Inre előadó esetelre. A mozdonyvezetők és fűtők érdekében Völgyi Andor főmozdonyvezető, az altsztek érdekében Aszódi András szállott síkra, Tavarnai Endre és Veréb Mihály pedig a szolgák nyomorúságát hangsúlyozták és az ily irányban előterjesztett javaslatot elfogadták.

— Tíz évvel ezelőt tanítványa voltam önek. Ön nem emlékszik rám, én azonban nem felejtettem el önt, professzor ur.

Még nagyobbot sóhajtottam magamban. Finom érzemet bántotta, hogy egyik volt tanítványom rajtakapott csuf falkékságon. Közben ezt feleltem:

— Köszönöm szíves visszaemlékezését. Olyan sok tanítványom volt, hogy mindegyikre nem ismerem rá.

— És mégis vissza kellene emlékeznie rám — makkakodott ő érthetetlen mosolyal. — A nevem Damiano Saltori. Ennek a névnek emlékeztetnie kell ön valamine.

Egy pillanatra elhallgatott, ezután a következő rettenetes szavakat mondotta:

— Professzor ur, ön engem irgalmatlanul megbuktatott az ötdik osztályban.

— Az emésztés gyönyöreinek most már végképp befellegzett. Nem tudom, mit válaszoltam, de körülbelül ezt mondhattam:

— Boesásson meg, nem válaszolok szívesen. Öszintén sajnálom.

— Soh'se sajnálja professzor ur. Mert hát önök köszönhetem mostani állapotomat! — felelte legnagyobb ámulatomra nagy lelkesen a fiatalember. — Önök köszönhetem jólételem, szerencsémemet. Hányzör szerettem volna megállítani az utcán, hogy hálamat kifejezzem; de hát nem mertem. De most, amikor ön hozzám vetődött be, bátor voltam...

— Nem értem önt — szólottam kissé kedvetlenül, mert attól tartottam, hogy egykori tanítványom arra a retorikai formára talált visszaemlékezni, amelyet „irónia” névvel jeleznek.

— A dolog egészen világos, világos, mint a nap. Hát csakugyan nem emlékszik arra, amit nekem mondott?

— Én? Nem, fiatal ur.

— Ön ezt mondta: Derék, jó fiu vagy, de

— Tíz évvel ezelőt tanítványa voltam önek. Ön nem emlékszik rám, én azonban nem felejtettem el önt, professzor ur.

Még nagyobbot sóhajtottam magamban. Finom érzemet bántotta, hogy egyik volt tanítványom rajtakapott csuf falkékságon. Közben ezt feleltem:

— Köszönöm szíves visszaemlékezését. Olyan sok tanítványom volt, hogy mindegyikre nem ismerem rá.

Ezután főállott Justh Ferenc elnök és bejelentte, hogy az gyűlés folyamán az államvasutak elnöki igazgatójától levél érkezett a gyűlés vezetőségéhez. Mély csöndben olvasta fel az elnök a következő levelet:

A magyar királyi államvasuti alkalmazottaknak folyó hó 28-án délután 3 órára a Tattersall helyiségekben összehívott gyűlekezete t. elnökségének!

Tisztelt elnökség!

Ámbár tudomásom volt róla, hogy az államvasuti alkalmazottak fizetésrendezésének már hónapok előtt folyamatra tett ügye annyira előkészült, hogy a fizetésrendezés legrovidebb idő alatt életbeieptethető lesz, mégis, hogy e tekintetben biztos megnyugtatót nyújthassak, a kereskedelmi miniszter ur ő nagyméltóságához fordultam. Ő nagyméltósága felhatalmazott engem annak a kijelentésére, hogy a magyar államvasuti alkalmazottak fizetésrendezésének életbeieptetése már néhány hét alatt meg fog történni. Felhatalmazom az elnökséget, hogy e kijelentést az összehívteket előtt felolvassa.

Budapest, 1904. február 28-án.

Ludwig s. k.
miniszteri tanácsos
elnök.

A levél felolvasását hosszas, lelkes éljenzés követte.

Elnök: A nagygyűlés nevében őszinte, hálás köszönetet mond az elnök-igazgatónak. Mindamellett indítványozza, hogy a meghozott határozatokat ennek dacára a maguk teljességében fenntartsák. (Helyeslés.)

A napirend ezután már gyorsan lepergett. Sarlay János a végleges alkalmazottak országos szövetségének megalakulására vonatkozólag indítványozta, hogy a március 6-iki gyűlésnek tegyék feladatává egy bizottság szervezését, amely a szövetség alapszabályait lesz hivataly megállapítani.

A gyűlés határozatából a következő táviratot küldték a királynak:

Ő apostoli királyi felségének Bécs. A magyar királyi államvasutak alkalmazottjai mai szervezködő gyűlekezeteiből legmélyebb hódolattal járul felséged magas trónusa elé, aki az igazságnak magasatos forrása, az elnyomottaknak utolsó menedéke, aki atyai szeretetével népeinek minden óstályát felöli.

A magyar királyi államvasutak alkalmazottairól, az állam gazdaságának örökké mozgósított szeregéről az állam mostohán gondoskodik. Sullyos kötelességeinkkel szemben jogi és anyagi helyzetünk nincs biztosítva. nélkülözés és gond az osztályrésznél. A legverves hadseregnek bőkében és háboruban egyaránt hűsége társai, önfeláldozó és nélkülözhetetlen segítői eszedezünk felséged előtt, hogy atyai gondoskodásában, amelyvel legverves hadseregét boidogítja, benünknek is részesíteni kegyeskedék, hasonló szolgálati pragmatikát, javadalmazást és előhadást biztosítsa nekünk mint Lajtán-tuli államvasuti kártársaink. Felségedhez emeljük szívünket, reményünket és bizodalmunkat.

A Magyar Királyi Államvasutak alkalmazotainak sorsvezető gyűléséből legmélyebb alatti-valói hódolattal: *Justh Ferenc, Sarjay János, Neumann Győző és Schmidbauer Gyula.*
Tapintatos, de önértékes hangú táviratot intéztek Hieronymi kereskedelmi miniszterhez is.

Még gróf *Bathányi* Tivadar intézett pár szót az egybegyűlésekhez, azután az elnök a gyűlést berekesztette.

KÜLFÖLD

Az orosz-japán háború.

Budapest, február 28.

Port-Arthur sikertelen ostroma háttérbe szorult a mai táviratok előtt, amelyek szerint az orosz közakók átkeltek a Jalu-folyón és komoly csatározások folytak már Korea északi részén. A pétervári hírszolgálat menekülő „japán osztályról” beszél, míg egy félhivatalos tokiói távirat szerint a japán tüzérség megszalasztott egy ellenséges lovascsapatot. Ebből kihámozni az igazat nagyon bajos, de annyi kétségtelennek látszik, hogy a japán hadsereg zöme még nagyon messze van a Jalu-folyótól, ha az orosz lovasság már nagyobb tömegben jelentkezik Koreában, sőt *Linevics* tábornok egy gyalogos-osztályt is küldött a visszavert japán előőrsek után, hogy Korea északi részén állást foglaljon. Az első nagy szárazföldi csata tehát rövid idő kérdése és főképp a japánoknak áll érdekében, hogy, kihasználva mostani előnyös helyzetüket, sietessék a döntő ütközetet.

Orosz győzelem.

Pétervár, február 28.

Az orosz távirati ügynökség jelenti *Lianjangból* mai kelettel:

Khinaiak jelentik a Jalu mellől, hogy az orosz előcsapatnak egy lovas különítménye a folyón túl vagy két versznyire behatolt Koreába és összeütközött egy japán osztálylyal. A japánokat visszaverték és ezek lovaik hátrahagyásával menekültek, mire a közakók a lovakat hatalmukba ejtették. *Linevics* tábornok utának küldött egy lovasított gyalogososztályt, hogy Korea északi részén állást foglaljanak. Manduria déli részében minden esendes. A vasuton naponta több csapatszallítmány érkezik. A khinai lakosság nyugodtan viselkedik és nehézség nélkül ad el az oroszoknak élelmiszereket és lovakat. A khinai hatóságok barátságosan viselkednek.

Vissavert orosz lovasság.

London, február 28.

A japán követség hivatalos tokiói táviratot

ahhoz, hogy valaki klasszikus tanulmányokat folytasson, ahhoz nemcsak ész kell, ami egyébként nincs is neked, hanem művészet is. Benned nincs művészet. Olyan vagy, akár az osztriga. Egészen jól emlékszem ezekre a szavaira.

Elpirultam, azokra az éppen lenyelt pompás állatokra gondolva és úgy éreztem, hogy élnék még a gyomromban.

— Bocssáson meg — mondtam a legnagyobb zavarban.

— De hiszen ön a legszentebb valót mondotta — folytatta az érdemes Damiano — csak a szüleim nem akarták megérteni. Mindenáron azt akarták, hogy ügyvéd legyek s családunk nevét a doktori címmel megmesesítem. Pedig én a latint egyszerűen nem tudtam felfogni. És így ön nagyon jól tette, hogy megbuktattott.

— Nem emlékszem...

— Elfelejtette azt is, ami ön és apám között történt? Csak hogy ön rendületlen maradt.

— Tehettem-e másképp?

— Nem, s ismétlem, igaza volt, jól tette. Ezt később szüleim is beismerték. Kivánságomra Svábjába küldtek, ahol nyelveket tanultam és az üzletbe gyakoroltam be magamat. Átvettem apám vállalatát és most teljesen boldog vagyok. De *Cornelius Nepost* nem tudtam felfogni.

— Az már igaz!

Signor Damiano maga adta rám a felöltőt, majd átnyújtotta kalapomat és botomat és arra kért, hogy gyakrabban szerencsétlenül meg látogatásommal.

— Sohasem felejttem el *San Damiano* napját — ismétlem.

Maga nyitotta ki az üveges ajtót, én pedig fogam közt a kiváló hűvannával, úgy távoztam az étteremből, mint valami bankár vagy báró, akinek nem nagyon kell latolgatnia reggelijének a költségét.

tesz közzé, amely szerint ellenséges lovasok voltak láthatók Pingjang előtt, akiket a japán túzértség visszavert.

A khinaiak mozgolódnak.

Pétervár, február 28.

Az orosz távirati ügynökség jelenti: *Pflug* vezér-örnagyt táviratozza mai kelettel:

Az e hó 27-ikére virradó éj Port-Arthurban nyugodtan tolt le. Az ellenséges hajóraj Port-Arthur közelében tartózkodik. Jelentések érkeznek a khinai csapatoknak a Liou folyótól nyugatra végrehajtott mozdulatairól. Hírszertelek szerint 10,000 ember *Ma* tábornok vezetése alatt a *Tungsu* és *Csoaja* közötti uton van. A Saimituu vasut mentén megerősítették az őrséget. Minden állomáson 40—50 khinai katoná van elhelyezve. Lovascapataink bevonultak Koreába. Az ottani lakosság barátságosan viselkedik velünk szemben.

Vasut a Bajkál-tó jegén.

Irkutok, február 28.

(Orosz távirati ügynökség.) *Tegnap este befejezték a sínek lerakását a Bajkál-tavon.* A síneket a keleti parttól a nyugati felé ha adva rakták le. A lovak által vont vagonok közlekedése kedden kezdődik.

A csemulpoi menekültek.

Róma, február 28.

A *Stefani*-ügynökség jelenti Pétervárról: Oroszországnak és Japánnak Angliával, Franciaországgal és Olaszországgal folytatott tárgyalásai során megállapodtak abban, hogy a csemulpoi ütközet után ez utóbbi három hatalom hajóira menekült tisztet és legénység visszatér Oroszországba. Ezzel szemben az orosz kormány kötelezi magát, hogy ezeket nem használja fel többé az Oroszország és Japán közt most folyó háborúban.

Az orosz flotta „síkerévi”.

Szuec, február 28.

Jól értesült forrásból jelentik, hogy orosz hadihajók a szuezi kikötőben elfogtak két angol és egy norvég hajót, amelyek szelleng voltak megvakva. (Reuter.)

Praha, február 28.

Az orosz templom előtt ma az istentisztelet alatt közel kétezer ember gyűlt össze, többnyire nemzeti munkások és diákok. Az istentisztelet után tüntetve bejárák az utcákat és közben gyalázó kiáltásokat hangoztattak, amikor elvonultak a német színház mellett. A nemzeti színház előtt csaknem verekedésre került a dolog a diákok és az oroszellenes gyűlésről visszatért szocialisták közt. Több letartóztatás történt.

Bécs, február 28.

A *Slavia* akadémiai egyesület a bécsi szláv diákok nevében a következő táviratot intézte a pétervári szláv jótékonyági bizottsághoz:

A bécsi szláv diákság, horvátok, szerbek, szlovének, bolgárok, csehek és oroszok legbensőbb rokonszenvének adnak kifejezést az orosz nemzet a szláv érdekek előhárosa és védője iránt és a legényesebb sikert kívánják neki a sarga fájjal való haroban.

HIREK

Budapest, február 28.

— BUDAPESTI NAPLO. Február 29-ikén

új előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt o.vasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztatásuk a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— A svéd király *Abbaziában*. *Abbaziából* táviratozzák: *Oskár* svéd király tegnap este 10 órakor ideérkezett. A pályaváron a hatóságok fejei jelentek meg üdvözlésére. A király nyitott kosiban hajtatott át a fényesen kivilágított gyógyhelyen. A tömegesen egybegyűlt közönség szives ovációkban részesítette a királyt. A király a *Jeanette*-villába hajtatott, ahol *Zsófia* királyné várta őt.

— A Toldy-Kör elnökválsága. *Pozsonyból* táviratozzák: A Toldy-Kör ma este tartott közgyűlésén a körnek a polgári kaszinóval való egyesülésével foglalkoztak és hosszabb vita után a többség általánosságban az egyesülés mellett foglalt állást. E határozat annyira elkeserítette a kör elnökét, *Thaly* Kál-

mánt, hogy lemondott tisztségéről, sőt kijelentette, hogy végképp e költözik *Pozsonyból*.

— Oroszországi mozaik. Két hír, így egymás mellé helyezve, valóságos politikai története Oroszországnak és pompás jellemzése a zsarnokság alatt élő népek sorsának. Az egyik az oroszországi zsidók mozgalmáról ad számot s a *Wosor* című oroszországi zsidó-lap közleménye nyomán elmondja, hogy azok az emberek, akiknek fajrokonait néhány hónappal ezelőtt még állami asszisztencia mellett koncalták től Kisevben, ma nemzeti ügynek tekintik az orosz állam háborúságát s hajlandók fegyvert fogni az orosz cár érdekében s el akarják feledni azt a sok embertelenséget, melyet ellenük elkövettek. A *Wosor* című lapnak a háború megkezdése óta tegnap jelent meg első száma, melyben az első cikk a következőket mondja:

A háború Oroszország minden polgárától, nemzetiségi és vallási viszonyokra való tekintet nélkül, nagy áldozatokat fog követelni. Mi, akik mostohagyermekei voltunk a birodalomnak, be fogjuk mutatni áldozatainkat a nemzet oltárán, mert Oroszországot hazánknak tartjuk. A zsidó vallású katonák, orvosok és ápolók az utolsó emberig híven fogják teljesíteni mindama kötelességeket, amelyeket a sorsunkkal és történetünkkel egybeforott haza sorsa és története megkövetel. Mindent feledni akarunk. Feledni akarjuk portarthuri küzdeletünket, a kisenevi borzalmakat, Homelt és mindent, mindent, mindent. Kötelességünk nem pusztá kötelességérzetből, de igaz szeretetből teljesítjük s reméljük, hogy az orosz-japán háború meg fogja hozni hazánknak azt a belső békét, amely az összes népfajok kölcsönös tiszteletén és vonalmán alapszik.

Igy ír az orosz zsidók újságja s szinte ugyanabban az órában, melyben ez a közlemény napvilágot lát, megjelenik a cári parancs is, amely elrendeli, hogy ha a rendőri felügyelet alatt álló s politikailag gyanús egyének mint közlegények belépnek a hadseregbe, megmenekülnek a rendőri felügyelet alól.

Az utóbbi esetről mindenkinek eszébe kell jutnia annak a mesének, amely a sülydő hajóról és a hajófenékre zárt néger rabzsolgatókról szól. A rabzsolgatóhajó sülyedni készül s akkor leoldják a rabok láncait és megengedik nekik, hogy a szivattyuknál dolgozva, megmentsék a hajót. Ha azután megmentették, újabb visszaküldik őket a hajófenékre s újabb megkötözik e kezeiket? Avagy a despotizmus halálja szabadságot ad nekik?

— Liebermann tanár a Behring-theoriáról A

szérumterápia a kiváló tudosa, *Behring* tanár beledobta a világba az ő merész teóriáját, amely *Koch*-nal szemben a mellett kérdőskodik, hogy a tüdőbaj esecsemókorunkban plántálódik belénk a tejtáplálékkal. S ha később a felnőtt emberen tör ki a baj, hát akkor az annak a régi fertőzésnek a következménye. Szóval, nem belebeles után jut szervezetünkbe a tüdővész bacillusa. Előrelátható volt az a forradalom, amely erre az új elméletre támad, s csakugyan úgy Németországban, mint másutt is egyre-másra lépnek közbe az orvostudósok, hogy a Behring-elmélet veszedelmét csökkentsék. Mert bizonyos, hogy ha a közönség hisz *Behringben*, s félretesz minden óvakodást, amelyekre az eddigi elmélet alapján biztatták, abból sok baj támadhat, különösen, ha Behring teóriája nem válik be. Ami végre is megtörténhet. Berli, bécsi és más külföldi tudósok között *Liebermann* Leónak, a budapesti egyetem egészségügyi tanárának a vélekedését is olvassuk most az *Egészség* című folyóiratban. Az orvosi tudomány fejlődése szempontjából üdvösnök tartja a mindenféle kísérleteket és az elméleteknek az összecsapását csak azt tartja, hogy a *befejezeten* dolgok mindig a szakkörökön belül maradjanak s új elméletek ne zavarják meg ki orratlan állapotban a nagyközönséget. Teljes tisztelettel és elismeréssel adózik Behring érdemeinek, de nem ismeri el föltétlenül kompetenciáját annak a megítélésében, hogy a tuberkulózis miképpen terjed. Inkább tartja megállagtandóknak ebben a tekintetben a tapasztalt orvosokat, akik mindig csak a beteg emberrel magával foglalkoznak, bár: a tudományos, kísérleti és laboratóriumi munkásságnak is meghagyja a maga értékét. A tuberkulózis terjedésére nézve azonban föltétlenül jelentősebb az emberekben szerzett tapasztalat. Liebermann tanár fölti azokat az eredményeket, amelyeket az elköltöztetéssel és óvakodással az orvosok pedig a nagy közönségnél elérték és szükségesnek tartja, hogy a közvéleményt helyes irányba kell visszatéríteni. Mert bizonyára sokan akadnak, akik örömmel vették tudomásul a Behring előadásából azt, hogy a tüdőbetegleg való érinkezés nem veszedelmes. És épp oly végtelen volna az is, ha a közönség a *teje* vonatkozásilag is követné Behring nézetét. Véleményem szerint a tejet és a tejszint is minden körülmények között csakis forrált állapotban kell használni, mert a *vörheny* és a *tífusz* esetleges fellézését akadályozzuk

meg ezzel. Mindebből azt a következtetést vonja le a közönség, hogy minden irányban óvakodjék, mert a doog inkább úgy áll, hogy belehe és utján megter-
tőzött táplálékkal, főként tejel is megkapható a tu-
berkulózis.

A szanatórium-kiállítás epilógusa.
Kétegyházdán tegnap mintegy 150 asszony sereglett össze a közönséghez a előtt és iszonyú lármát csapott, ordítva, káromkodva azért, mert özvegy *Bartók* Lászlóné az ő-z-zel a budapesti házi és népművelési kiállításra összedobott tárgyakat és cik-
két a kiállításra nem adta el. Az átvett cikkeknek a kiállításra csak a fele része költ el s ma, mikor *Bartók* lezámolás végett a közönségben megjelent, azok az asszony-
nyok, kiknek munkái a kiállításra el nem keltek, a visszahozott munkáikat nem akarták ello-
gadni, hanem pénzt követeltek. Ebből nagy civa-
kodás kerekedett, aminek az lett a vége, hogy *Bartók* lezámolás a szitkozódó asszonyokkal, kénytelen volt a közönséghez a menekülni. Végre is a csúszdóknak kellett kitérnie, amire az időközben felgyűlött tömeg lassan szétszórt és *Bartók* lezámolás helyzetéből kiszabadult. A főszólógitár a vizsgálatot megindította.

Külföldre ocsémpézett műemkek. Olaszországból olykor-olykor kicsempéznek egy-egy be-
cses műremek; az olasz közvélemény arra felhato-
rodik, a hárszéki hatóságokat a legéberebb óvatosa-
ságra intik, aztán legközelebb — megint kicsempéz-
nek a külföldre vami műremek. Most megint nagy a felhato-
ródás Olaszországban egy ilyen eset miatt, amely megint szóba került a parla-
menben s a hárszéki hatóságok már értesítve vannak megint. A dolog története a következő: A *Spoleto* mellett levő *Monteleone*-ban nap nap után értékesnél-értékesebb antik-tárgyakat találnak. Néhány földirtókos erre szövetke-
zetet alapított s a legértekesebb tárgyakat potom áron vásárolják össze a parasztioktól s azután mesés áron ocsémpézik ki a külföldre. Így akadtak leg-
nagyobb ocsémpézi egy ugynevezett *virgira*, azaz diale-
kocsira, amely domborművekkel ékesített antikre-
mék. A földirtókosok negyedmillió koronáért adták el külföldre. A földirtókosok közvéleménye most arra szor-
ítja a kormányt, hogy tarson házkutatást azoknál a földirtókosoknál s a talált antik tárgyakat kobozza el. Az is íj az olaszoknak, hogy Róma legszebb palotája, a XVI. századból való *Farnese*-
palota, amelyet *Michel Angelo* épített, Franciaország birtokába került; benne lesz elhelyezve, mint eddig, a francia királynál nagykövetség. A népolyi Bourbon királyi családtól negyed élmillió frankon vették meg, amely összegben benne van a világhírű palota resta-
urálásának költsége is. Az egyik képviselő heves beszédben kéri ki ez elen, s csak arra a helyi ágosi-
tásra nyuzodott meg, hogy ez a műremek legalább otthon maradjon.

Pórljárás szerelme. *Ipolyságról* írják: Iszonyú módon lakott meg toladó udvarlásiért *Drégely-Palánkán Terényi* Sándor parasztleány. *Terényi* egy leányba szerelmes volt, de a szülei el-
veztek a házasságot. A leány a babonához folyamodott és rávette a leányt, hogy az éjtélok háromszor duzja be az orrát az ablakán, akkor egymáséi lehet-
nek. A leány ezt megfogta és a kitűzött éjfélen bekopogtatott a leányhoz. A leány azonban időközben megtudta, hogy a leány már hidegülni kezd írta. és mid'n a leány harmadszor is bedugta az orrát az ablakon, azt egy hirtelen kanyarússal leválasztotta. A leány most az ipolysági kórházban fekszik.

A harakiri. Japánt és népet, amelyről Európa-
szerte nagyon hiányosak az ismeretek még most is a harakiri-
szerekről szereték megítélni és kicsinyelni, pedig Japán népe három év alatt olyan bámulatosan le-
dől, amintre aig van péda a nemzetek történetében, a harakiri pedig ugyancsak évtizedek óta nem létezik többé. Azelőtt a büntetésnek egy kiváltságos módja és a japánok halálmegvetésének bizonyossága volt meri aki a kormány rendeletére nem hajotja végre magán a harakirit, azt sehonnai gyávanak tekintették és be-
csületes ember nem is érinkezhetett vele. *Courdon* francia tengernagy elbeszél egy érdekes esetet arról, mint járt egy francia tiszt, aaire a japán kormány ráparancsolt, hogy harakirival vessen véget életének. A francia tiszt *Douchage*, ahhoz a tengerészeti bizo-
tságához tartozott, amely a japán flotta szervezésére vállalkozott; azután is Japánban maradt és a for-
radalom leverése után őt is halálra ítélték, de kegyelemből megengedték neki hogy végezze el magán a harakirit, ahelyett hogy felet lelék. Eshhez az ítélethez mellékeltek egy hatalmas nagy, élesre lent kést is. *Douchage* visszaküldte a kor-
mánynak a szép ajándékot és megira hogy nem hajlandó megpr bákozni a harakirival ám vigvék

vérpadra. Hasztalan fenyegetőzött a kormány és hiába küldte vissza a harakiri-kést, *Douchage* min-
dig ugyanazt válaszolta és a kést ismét visszajuttatta. Ekkor az a hallatlan eset történt, hogy a japán kor-
mány nem végeztette ki *Douchage*-t, mert olyan fej nem érdemes a leütésre, amelynek gazdája — beestelen. Az egykori francia tiszt osakugyan életben maradt, de atól fogva kerülék az emberek, akárcsak a bel-
poko ost. *Douchage* kénytelen volt ekköltözi Japánból és ma is él Cannesban, ahol esernyőkereskedése van.

Ötvenhét napig az örültek között. *Mr. Bertie Marriott*, aki Parisban élő angol publicista, tavaly a *Figaro*-ban érdekes dolgot írt meg. *Mr. Marriott* a felesége és a sógora becsukatták a charentoni örültekházába, ahol ötvenhét napot töltött míg végre sikerült az intézet orvosának bizonyítványával, amely teljesen egészségesnek mondotta, kiszabadulni. *Marriott* aztán kártérítési pert indított, amelyet most tárgyalnak a parisi polgári bíróság első kamará előtt. *Vadolja dr. Férét* is, aknek a bizonyítványa alapján bezárták, s *ötven ezer* frankot kér. *Marriott* ötvenéves és éppen ilyen muira tekintet vissza az a törvény, amely lehetővé teszi, hogy egyetlen orvos egyetlen bizonyítványa alapján va akit az örülék házába zárának ha az orvos csak egyetlen egyszer látta is az illetőt. *Marriott* nem is annyira *dr. Férét* vadolja, aki s erinte leg eljebb tévedett hanem a tör-
vényt. Egyéb ént „létekenységi mánia“ a apján zárták el ezt az ötvenéves embert, aki kémekek vétete körül a feleségét jeleneteket csinált, imádtá és gyűlölte, bocsánatot kért tőle a gyanúsításért, esküdött, hogy soha többé nem esik vissza a bájába és — legközelebb ujra visszaesett. És a legsajátságosabb a dologban az, hogy az asszony egyidő s a urával s olyan szerelmesek egy-
másba, mint a husz évesek volnának. Erről különben egy kis levelezés is tanuskodik amelyet *Deligaud* és *Flogny* ügyvédek tereszettek elő. Ezekben a levelekben a legszerelmesebben hivatgatják vissza egymás a közös tészekbe, a legbünbánóbb bocsánatkérések között. Hat egy legutolsó levélre az asszony vissza is tért, hanem belefáradt a létekenységi jelenetekbe és elhatározta, hogy bezárattja a férjét. Az eljárást tudta, mert első férje, *Adrian Haard*, a *Charivari* című élap igazgatója Charentonban halt meg. *Dr. Monin* és a híres *Dieulafoy* tanár kezeite *Marriott* urat, aztán *dr. Cairé* is meghívta az asszony, de ez nem akart örültekézet konstatálni ott, ahol nem volt örültség. Végül elhívta *dr. Férét*. *Flogny* ügyvéd, aki a perben *Marriott* sógorát képviseli, beszéli, hogy *dr. Férét* tíz percig volt együtt *Marriott*-al, s beszélt vele a közte és felesége közt lévő egyenetlenségekről. *Marriott* azt felelte erre, hogy ez az ügyvédek do ga és nem az orvosé. *Dr. Férét* aztán minden patológiai vizsgálat mellőzésével hamarosan kiállította a terjedelmes bizonyítványt, amelyben többek között az is benne van, hogy *Marriott* a felesége atatos papirosát is lelotogra-
fáltatta, hogy bizonyítékot találjon a felesége ellen. Mikor *Marriott*-nak a kezében volt már ez az irás, akkor valami kirándulás ürügye alatt flakkerbe ültette az urát s egyenesen Charentonba hajtattott, ahol két apóó hurcolta be az intézetbe. Csután *dr. Chivian* intézeti orvos lelkismeretének köszönhető, hogy kéthórapi buzavona után kiszabadult, ami ö-
ként annak köszönhető, hogy angol aultval. Az angol nagykövetség közbenjárására kértizben is ki-
ment egy orvosi bizottság s muován a feleségétől ke-
gyelmet kért, gyorsabb tempóban ment a kiszabadu-
lásának az ügye. *Deligaud*, *Marriott* védője hosszú beszédben vázolta azt a súlyos kárt, ami abból ered, ha valaki ártatlanul kerül az örültek közé és onnan „megbélyegezt“-ve kerül ki. *Boudin* a sógori, aki az elbárstást kéro okmányt a írta, az al védte ióként ügyvédje, hogy *Marriott* 1901. óta csakugyan abban a mániában szen-
vedett, hogy a felesége hüitein volt. Ez a védőbeszéd olyan hosszúra nyult, hogy a bíróság a Zoltán-féle el-
halasztotta.

**Gyermekek nevelésénél a Zoltán-féle iz- és szagnékülni csukamatolaj) nagy táperelésénél fogva ki-
tűnő. Úvegye 2 korona. Zoltán-gyógytárában, Buda-
pest, V. Szabadság tér.**

(x) **Gazdák, ha nagy terméshez akarnak jutni, Manthner telet magvata v-
sznek. Idei tőargyvé-
két, mely 226 oldalra terjed, Manthner Odón cs. és kir-
udvari magkereskedése Budapesten Rottenbiller-utca 83. sz.,
mindenkinek kívánatra ingyen, kérészeggel meg-
küldi.**

(x) **Dr. Kovács közpászttja három nap alatt minden kevet g-
gédde s lehérré varázsol. Egy-
tégely 1-20 K. Forgattar: Dr. Kovács gyógytára, Buda-
pest, Gyár-utca 17.**

SZÍNHÁZ, ZENE

Várszínház. Az Országos Színészakadémia növendékéi, vasárnap este Beaumarohais szellemes vigjátékában, a *Savilak borbélyban* léptek föl. Ebben a klasszikus értékű vigjátékban kiváló szerepet játszik *Rozina*. Almainviva gró: kedvese, a legbájosabb és legelmésőbb szubrit-alak, aki szinpadon valaha megfordult. *Csillag* Klárának jutott a kedves, de nagyon nehez földadat, hogy Beaumarohaisnak ezt az alakját megtestesítse. A kisasszony megiepő sikerrel játszotta *Rozinát*, azzal a pajkos és mégis finom gráciával, amit ez a szerep felülteni megkiván. Ez a földépe jelentékeny haladásról tanuskodik. Mőzgasza teljesen fesztelenen vált és beszéde olyan könnyed és természetes, hogy élvezet hallani. Társai közül erősen kiemekekedett, noha ezek is derekasan játszottak és csak imitt-amott tévedtek Beaumarohais játszi tónusából a bohóság vaskosabb hangnemébe. Beaumarohais tangját talán *Molnár* László találta el legjobban. Az előadást *Csillag* Teréz vezette, aknek kettős öröme lehetett, amikor a tanítványait jutalmazó zajos tapsokat hallotta. Ezekből a tapsokból a szerető anya és a kiváló tanárnő egy-
jormian kivette a maga részét.

Nemzeti Színház legközelebbi ujdonsága
Pekár Gyula négytelvonalos történeti színműve lesz, amelynek *Mátyás és Beatrice* a címe. Az ujdonságból már folynak a próbák s az igazgatóság teljesen új és korhú díszleteket és jelmezeket készített hozzá.

TUDOMÁNY, IRODALOM

Gömörvármegye monografiája. A Magyarországi Vármegyéi és Városai című *dr. Borovszky* Samu szerkesztésében megjelent országos monografia ke-
retében, elhagyta a sajtót a VIII. kötet is, mely Gömörvármegye monografiáját tartalmazza a vármegye terülmén levő városokkal. A kötet rendkívül gazdag és változatos olvasmányt nyújt. Az illusztrációk, ugyszólván egytől-egyig mind eredeti hely szini fel-
vételek s a vármegye minden nevezetes objektumára kiterjeszkedők. A hatalmas kötetnek majdnem minden lapjara esik kép és ezek között több szép műmei-
éklet, szinnyomat és a vármegye s Rimaszombat város leguabb térképei. A munka megrendezhető a Magyarországi Vármegyéi és Városai kiadóviva-
tában (A massy-ér 2.). E öfzetési ára díszes kötésben köte-
lent 12 korona, egyes, külön kötelek ára pedig 16 korona.

SPORT

Országos birkózó-verseny. A Magyar Testgyakorlók Köre nagyszabású előkészületek után ma tartotta Magyarország birkózó-bajnokságért küzdő versenyét a Vigadó nagyertermében. A nevezők között voltak az ország első versenyzői és ezutal a vidéki sportegyesületek is nagyszámban vettek részt az érdekes versenyen, mely reggeli 8 órától délután 6-ig tartott. A terem szintültig megtelt előlékl érdeklő közönséggel, de után 4 órákor megjelent *Jozsef Agost* főherceg is nejevel. A fenéges part *Berezovszky* Albert közoktatásügyi miniszter a verseny védnöke fogadta. az intézőbizottság élén. A főhercegi pár nagy érdeklődéssel kísérte az ijak mérkőzését és többször tapsal jelezte ki tetszését.

A verseny előbb a szép számmal jelentkezett versenyzők hármias csoportjában folyt amelyet azok test-
sulya szerint állítottak össze. A három csoport győz-
teseinek végre egymással kellett megküzdeniük a Brüll Alfréd által alapított értékes vándordíjért és egy birkózó átláta ezúszszobráért. Az utolsó küzdelemből *Weisz* Richard, (Magyar Testgyakorlók Köre) került ki győztesen *Erdő* Béla ellenében és ha a jövő évi versenyen is győztes lesz, végképp birtokába száll *Brüll* Alfréd szép ajándéka. A versenyzők kívül igen ügye-
sek voltak *Balaton-Gräff* Károly, *Corvay* Artur, *Kónyai* Elemér stb.

Országos tornánép Aradon. A Magyarországi Tornayegyletek Szövetsége május 21-ikén, 22-ikén és 23-ikán tartja betedik országos versenyét Aradon. Jelentkezéseket március 15-ig fogad el az aradi rendezőség.

TÁVIRATOK

Ölelkezés a Balkánon.

Konstantinápoly, február 28. A mai Bajram-
ünnep és *Ferdinánd* bolgár fejedelem születésnapja alkalmából a szultán és a fejedelem szíves táviratokkal váltottak.

KÜLÖNFÉLÉK

A Japán nő toilleteje.

A kicsi gésákat eddig csak a teaházak virágos keretéből ismerük, mert számos operet könnyen gördülő rimekben, muzsikában így mutatta be őket. Most mikor a kis sárga emberek váratlanul hősi babérokat gyűjtenek a harczmezőn, a nők érdeklődése önkéntelen a japán asszonyok belső élete felé fordul. Ismerni szeretnők őket, hős uruk és parancsolójuk életpárját és érdeklődünk minden szokásuk iránt. Asszonyt pedig mi érdekelhetne jobban, mint diadalmas szépségének legerősebb fegyvere: a toillete?

Az idők orgatagában, a változó korszakok lázas haladásában a japán viselet teljesen megőrizte a maga festői eredetiségét. Férfiak és nők egyaránt ma is úgy öltöznék ott, mint ahogy őseik öltöztek egykoron, és a modern divatnak hajszálmái érvényesülést sem engedtek e téren. És valóban kár is volna, ha a japán viselet jellegzetes volna bármi irányban csorbát szenvedne.

A japánok lefontosabb ruhadarabja a kimona, az a nyílt, bő kabát, melyet jobbról balra átvetnek és derékban egy övvel lekötnek. A kimona külsejében kifejezi viselője rangját és szövetet, szabása teljesen eszterint alakul. A szegénysorsúak vászonnál viselik és ezeknél csak térdig ér, a gazdagok ellenben főleg selyemből és uszályosan készült és első szélét vastag, gyapottal bélelt sávval szegik be. Az elegáns asszonyok egész sor kimonát ötenek egymás fölé, a szerint, amint ezt az éghajlat vagy évszak megköveteli.

A kimona uja egészen másként van szabva, mint a mi ruhánk uja. Nyíása alul nem kerek és csódiroma, hanem hosszas hasíték, amely félig be van vonva, mert egyszersmind zsebek is szolgálnak. Ide rakják a japán nők azokat a finom, puha papirokat, amelyek náluk a zsebkendőket helyettesítik. Mivel ezek az ujjak többnyire nagyon hosszúak, — a földig is leérnek — sok minden fér el bennük, többek között a japán nő apró toillete-dobozai is.

Jelentős szerepet játszanak ezek az ujjak a női kacérság terén. A szégyenlős japán bakfisok piruló arukat rejtik be éjük, nagyon bájos mozdulatokkal. Mások könnyeiket törlik bejüket, mely szerepük-nél fogva a költők már sűrűn megénekelték az ujjakat.

Az övek nehéz selyemből vannak. Hátral pillangószerű csokorra kötik, amelynek két vége a földig leér. Többnyire nagyon élénk színekben készülnek és a végük himzett. A téhőneműt nem ismerik a japánok, ami az európai fogalmak szerint kissé különös dolog. Mindane lett kevés nép oly könnyes tisztaság tekintetében, mint éppen ők.

Hajukat a japán nők rendkívül gondozzák s aki ezt nem teszi, általános megvetéssel találkozik. A hajápolás jelentőségét abban kell keressük, hogy az asszonyok tisztán a hajviselet révén fejezik ki az egymás között tennálló karkülönbséget. Közös a hajdísznek csak az a vonása, hogy minden nő egyenesen kifésült a haját és a homloka mindig szabadon marad. Bodrozott és süttöt haját a japán nő nem visel, de egykor szokásos volt a kibontott haj viselete.

A fényes, szépen fésült hajat sok hajtüvel tűzik tele. Ezek fémből vannak, gyümölcs-, virág-, madár- és rovarmintákat mutatnak. Ok egyszersmind a japán nő egyedül ékszerrel, mert ott semmi más ékszer nem viselnek. Sőt az előkelő japán hölgy a haját is csak nagyon mértékletesen ékesíti, mert különben mindjárt a feltűnés vádjával illetnék.

A kendőzést művészi tökélyre vitték a japán nők. Rízpor helyett a japala teher, lisztes porát használják, behintik vele arukat, nyakukat, sőt vörös festékkel a tülcimpájukat is kipirosítják. Hogy ezzel a már elszállt fiataloságot akarják Japán divathölgyei visszavarázsolni, azt már régen tudjuk. Ajkukat pirosítják, megaranyozzák és zöldsínűre is kifestik, ami kissé különös hatással van a szemlére.

Fogaik ápolására nagy gondot fordítanak, de ennek meg is van a kellő eredménye. Szép fogukat most soká megőrzik, mert a kultúra eltörölte azt a — náluk évszázadokig tennálló szokást — hogy minden férjes asszonyt feketére kellett a fogát festenie. Ezt a barbár szokást most elhagyják.

A japán asszony lábbelijé durva harisnyából és szandálból áll; ez utóbbiakat rizsszalmából vagy finom nádából fonják, elől vászonzéres van rajtuk, mely egészen a lábujjhegyig leér. Esős időben olyan szandálakat viselnek, amelyeknek két egyenesen álló deszkabrava vagy fatöncne van szegveze a talpa. Ezeket szalmazsálakkal kötik a lábra. A szandálakat különben mindig a küszöbnél levetik és csakis harisnyásan lépnek a szőnyegetek pótló szalmagékényekre.

A japán viselet fontos alkotórésze a legyező; férfiak is viselik. Japán feljegyzések szerint a legyező-

zót már 670-ben Krisztus születése után ismerték. A legelső legyező huszontöt vékony deszkadarabokból állt, melyeket vékony selyemzsinórok tűztek egymáshoz. A most szokásos legyezőknek bambuszpad és finom papír adja az anyagát különben nálunk is eléggé ismerték már. Leginkább Tokióban készülnek de szállításuk már nagy nemzetközi forgalomra lett.

A japán történelemben jelentős szerepet játszik a legyező, a költők sűrűn, szinte állandóan megéneklik szereplését és a színpadi előadásoknak szinte nélkülözhetetlen kelléke. Oly kecsesen tudnak vele bánni, kezelése oly kifejező, hogy valósággal egy teljes nyelvet pótl. Kivételük ezerele, a sablonvészilyiel fenyegeti, de sokban nem tudta megőrizni eredetiségét.

A nap és eső ellen óriási ernyőkkel védekeznek a japánok. Virágoktól, madaraktól ékes, erősen olajos papírt huznak a vékony bambuszvesszőkre és a libegő pulkák árnyékában vígan dacolnak az idő minden viszonyosságával.

A japán toillete leírása nem volna tökéletes, ha meg nem emlékeznénk arról a már-már kiveszőben levő szokásról, hogy bürüket a japánok még most is tetoválják. Csak hogy ők ebben más módszert követnek a vademberekénél. Míg azok egyetlenes szimmetrikus mintákkal ékesítik testüket, a japánok igazi képeket egész virágbokrokat és a mult hőseinek képábráit karcoltatják a bőrükre. Ezt a szokást azonban lassanként teljesen eltünteti a modern kultúra üdvös behatása.

m. b.

† A világ leggazdagabb embere. John D. Rockefeller az, aki ezt az irigylésre méltó címet joggal viselheti. Az örökké haragos és májbetegsége miatt elkészeredett milliárdos, néhány hónap óta derűs hangulatban van, mert unokája született és így nem győtri már az a gondolat, hogy irtozatos nagy vagyona halála után szétforgácsoldják a rokonok kezén. Igaz ugyan, hogy az ég csak részben teljesítette Rockefeller óhaját, — azt szeretete volna, ha figyelmek szülnék az ifjú Rockefeller-párnak — de hát elvégre ez ellen nem lehet semmit sem tenni, ha még olyan gazdag is az ember. A John D. és William Rockefeller-cég — aya és fia — most már nyugodtabban barcolhatják össze az egész világ pénzét mert van már egyenes örökösük. Rockefeller vagyona egy- és negyedelemiárd dollár. Sőt a tulozni szerető yankeek hárommilliárdra is becsülik. Érdekes, hogy Rockefellernek tizenhat esztendőskorában 10 dollár volt az összvagyna és éppen ez világítja meg azt a hatalmas üzleti szellemet, amelynek segítségével évek során át a világ leggazdagabb embere lett a koldusfuból. 1855-ben 10 dollárja volt. Egy évvel később 100; 1858-ban már 500 dolár megtakarított pénze volt. Husz éves korában 1500 dollárja volt és 31 éves korában már 300.000; 34 éves korában 1.200.000 dollár; 44 éves korában már 26.000.000 dollárja volt. 1893-ban mint 54 éves férfi 750.000.000 dollárra szaporította vagyonát. Az ezután következő 10 év alatt érte el vagyona azt a szinte messzerű összeget: egymilliárd dollárt. Rockefeller ma is királya a petroleum-trusznak és ez maga százmillió évi jövedelmet hajt neki. Más számtalan milliót hoz a konyháira vagy tizenkét vasut mely az ő tulajdonát képezi. Az Unió legnagyobb vasutai az övéi, éppen úgy számtalan ólom-, szén-, vas- és ezüstbánya. Egy humorista így jellemezte Rockefellert: Ez az ember úgy az emberrekből, mint a földből kiszívja az utolsó osepp velőt is. Rockefeller csak nagyrítán mutatkozik New-Yorkban. Körülbelül egy órányira a várostól van fejedelmi kastélya, ahol teljesen elszigetelve őt és csak a telefon, meg távirat segítségével intézi óriási bürzemanóvereit és intézi Amerika, sőt az egész világ pénzüpiacónak sorsát. Soha senki sem volt hatalmasabb, mint ez a májbeteg milliárdos. Ugy hirdik, hogy rettenetes vagyonát végrendelékileg unokájára testáta, aki számára a newyorki társaság már völégnyt is talált, még pedig nem kisebb urat, mint a német császár egyik fiát szánják neki. Ez a kombináció erősen hitelre talal a yankeek közt és egy izben az öreg Rockefeller előt is említette valaki, mire ravasz mosolylyal így felelt: Miért ne volna ez lehetséges? Pénzzel és még hozzá ennyi pénzzel miudant el lehet érní. Egy sok idővel rendelkező amerikai matematikus kiszámolta, hogy 1960-ban, vagyis mikor az unokából tizenhat esztendőskor hajanon lesz, vagyona már billiókra, sőt trilliókra fog rugni. Ezzel a mesés vagyonnal megengedheti magának azt a tréfát, hogy a földeték 100 láb szélességben 100 dollárosokból álló övvel láhassa el. Ezerszer több lesz a vagyona, mint az Egyesült Államok összes lakóinak együttvéve. Mójában lesz minden megvásárolni ezen az egész világon, az összes pyárakat, vasutakat, bányákat, sőt magát az egész földet és neki fog szolgálni az egész emberiség. Megteheti azt is,

hogy a világ minden egyes emberének 100.000 dollárt ándékozhat arányban. Ha a többi amerikai milliomasnóhoz hasonlóan egy angol hercegehez menne feleségül, akkor ahhoz, hogy vagyonát Angliába szállíthassa egy több száz hajóból álló flotára lesz szüksége, melyek mindgyike több millió tonna aranyat kell, hogy szállítsanak az angol partig, ahol viszont több millió vagonra lesz szükség, melyek hossza főler az aequatorral, hogy az aranyat férje házához szállíthassa. Ha ezüst-pénzben volna vagyona, ugy abból egy akkora oszlopot emelhetne, hogy fölérne egészen a napig és fele még akkor is ugy csüngne alá a földre.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

B. Z. Ugyan-ugyan, hát már Magyarországon még tán a csecsemők is párbajozzanak! Egy diákgyereket, vagy mondjuk olyan fiatalembert, aki csak most tette le az érettségi vizsgát, nem kér lovagias elégtételt a sértő tőltől, hanem bepanaszol a őt a bíróságnál. Hát már most ez helyesen csekedett-e így? Nagyon helyesen, sőt a lehető leguelyesebben! Az elhatározása becsütlőre válnék bármely leendő embernek is. Ez a dolog az ő életmódelét sem a polgári életben sem a katonaságnál gátolni nem fogja és a tisztességét sem csorbítja. Az elégtételt a legúrvényesebb formában megkapta s ezzel befejezte az ügyét. Ha majd bevonul a katonasághoz és ott tiszt lesz belőle s mint ilyet sérti meg valaki, akkor már — a katonai feltelegés szernt — párbajjal tartozik az affért elintézni. De addig nem. Hiszen kérjük alássan, még a katonai szigorú önék szerint is csak tiszt becsület van, legényesgi becsület nincsen, mert ha volna, akkor a kápiár és őrmester ur nem sérthetné meg olykor-olykor szolgálton kívül egy-egy keményebb szóval a bundásokat és néha bizony még az önkéntes urakat is. Igaz, hogy a művelt osztályból kikérült önkéntes viselkedése más megíté és alá esik, mint a komisz bakádé de azért, ha bevonulása előtt a ratta elkövetelt sértésért törvényes polgári uton kereset oltalmat: azért a katonaságnál semmi lenézésben nem fog részesülni.

B. S. Hajduböszörmény. Ujabb küldeményei ismét arról győznek meg bennünket, hogy nem tud írni. Ez a valóság, ami nem jár azal, hogy őn mondjon le az érvényesülés reményeséről. Tanuljon sokat s próbálkozzék ereje gyarapod sa után. Ha van érdekes mondanivalója, írja meg. — Ezra. Ha ilyen nagy összeomlás bizony maga alá temet sok minden szívbeli kínos és remény seget. Talán a törmelek alól ki lehet menteni egyetmást, de csak talán. Az őn múltjának fölirt részletei és lelkének szívósságából arra lehet következtetnünk, hogy önnék ez a vékonyka deszkaszál is elegendő, hogy végre mégis diadalmasan parra vergődjenek. Irodalmi munkát egész bátran ekküldheti nekik; ezek elvégre a legszebb bizonyítványok az őn komoly törekvéséről. Aztán a társadalmi életben közömbös helyeken mégis csak találkoznak, ne oszögden tehat. — P. I. Bécs. A Magyar Földrajzi Társaság titkársága (Budapest, Hunyadi-tér 13. szám) szépséggel ad ubahoztatást. — V. D. I. Az egész család közös fogymódelnyában kérheti a névmagyarosítást. A kérvényhez születési és erkölcsi bizonyítványt csatolandó. 2. Az illető igazgatóságnál érdeklődjék. — 278 593. sz. előzetes I. Az adóuélyeség központi osztályában pénzügyi tanácsos. Voltaképp csak tekintetes, mert még a pénzügyigazgató is azért kapja kinevezésekor a királyi tanácsosi címet, hogy hivatalból megillesse a nagyságos cím. Mindazonáltal a pénzügyi tanácsosok udvariaságából nagyságosnak szóniáják. 2. A vállalatok névgyűjlesztését nem adhatuk meg, de bármely vidéki ügynöknel megtudhatók. — Sz. J. Akasztatlan. Azokat akkről feltehetően végzett tanu manyak alapján, hogy az órségen megfelelnék, mindjárt lövőgyőzőknek is öveszik a pénzügyi örséghöz. A jelentkezésnek megkapja a részletes lövőgyőzőtárat. Csendő. 1. Ha önkéntes évet leszoigalta, beléphet a csendőrségbe hadapródi minőségben. A hadapródi had hónapig 2 korona 6 fillér csendőri zsoldot, azután napi korona 60 fillér örsvezetői zsoldot, ruházatot és kaszárnyai ellátást kap; tisztí fizetést akkor ha a vizsgálat sikeres letétele után tiszté nevezik ki. A csendőrhadnagy fizetése hévi 100 korona, 10 korona szolgálati póttékkal, 26 korona tiszti szolgálati illeték és évi 30 korona csendőrségi szolgálati díj s lakás termetben vagy megfelelő lakaspénz. (2. Szibéria lakónak száma 72 millió. — L. A. Miskolc. Mielőttassék rövidebbre fogni, akkor az ügy érdekében közzeladjuk. — F. B. Monok. Mint hitoktató működhetik. — Assó. Minden készségünk mellett se foglalkozhatunk effajta dolgokkal. — S. L. Arka-Szent-Miklós. Az osztrák-magyar bank főkiójánál beváltható. — L. J. Füzessgyarmat. A telebezés dolgában tessék az Országos Izraelita Irodának (Budapest, Fűrdő-utca 10.) fordulni. Sors egyeiről legközelebb. — B. Gy. M. I. A közigazgatási eljárás jogos. 2. Fizikai lehetősége megvan az apadásnak. — B. K. Am t megirtunk, azt ismétethetők meg. Nem szállítatunk okokat civódásokra. — W. A. Kis-Ujlak. A második fóruma a pénzügyigazgatóság. — V. Etelka. A szünetben van igazuk. Az ő tanácsukhoz tartás magát másképp nagy kellemetlenséget lehetnek. — M. L. Eger. Magyar királyi állami regénybírói hivatal nincs. Biráltassa meg tehát valamely jóakarójával,

akinek van erre érkezése. — H. J. Orosháza. Merőben lehetetlen, hogy föllebezés alatt álló ügyekben előzük meg a döntést. — G. F. Patóháza. Behívják. — H. Zs. Eperjes. Nem viselhetjük a pályájánál felelősséget. A pályázatok a hivatalos lapban olvashatók.

Sorsjegyek.

H. J. Csákos. 1116—25 számú 1864-es sorsjegye 180 koronát nyert. — F. M. Felgyűző. 2817—45 számú Bazilika-sorsjegye 13 koronát nyert. — J. J. Eger. 1288—97 számú sorsjegye 240 koronát nyert az 1898. évben. — Z. M. Muravid. 22627 számú osztály-sorsjegye 170 koronát nyert. — T. J. Algyó. 3266—7 számú Jász-sorsjegye 4 koronát nyert. — 22638. számú előfizető. Budapest. 5448—38 számú Jász-sorsjegye 4 koronát nyert. — K. Gy. Hanusfalva. 8957—16 számú Jász-sorsjegye 4 koronát nyert. — F. J. Gyömrő. 8681—6 számú Rudolf sorsjegye 28 korona 20 fillért nyert. Forduljon Szalai és társa bankházához, Budapest, VII. Erzsébet-körút 12. hol a nyereményt kifizetik. — K. H. Poroszló Sorsjegyeire a kívánt költséget szintén a fenti cégnél kaphatja. — Krista. Miskolc. A szövetségnek a miniszter engedélyje alapján jogában állott a hurást elhalasztani. A jótékony célra való tekintettel, az elővétel is kimondottan. — S. G. Gyéres. Irja meg milyen sorsjegyei vannak. — G. L. Dícszentimán. Küldje be sorsjegyeinek számát, hogy utánanézhessünk, nem lettek-e vajjon kisorsolva.

W. M. Kaposvár — K. J. Kucsó. — Sch. H. Sátoraly-Ujhely. — W. Gy. Buznaháza. — S. J. Bálványos. — P. S. Nagykanizsa. — K. J. Nagykantza — 258,694 számú előfizető. — V. H. Pelsőc. — D. M. Abony-Szekszó. — O. K. Sopron-Lővé. — W. M. Aranyos-Medgyes. — B. J. Gödöllő. — Türelmes várakozó — B. V. Zombor. — Sz. L. Nagyszénás. — S. J. Vastár. — B. J. Gombos. — Szabadska 500. — B. Gy. Péca. — H. E. Kesztely. — G. A. Nagysajó. — G. F. Raskó-Bisztró. — F. J. Oravica. — B. E. Tornallya. — K. J. Mező-Csáth. — F. L. Debrecen. — Sz. B. Kolozsvár. — R. E. Felső-Dabas. — 30,368 számú előfizető. Budapest. S. G. Kőhánya. — A. Zs. Eperjes. — 280461. st. előfizető. — V. I. Szob. — Sz. I. Szakony. — Dr. E. Szentgal. — 280144 sz. előfizető. Kiszárda. — S. F. Ujfehértó. — Sch. I. Gyöngyösmellék. — S. V. Zombor. — Előfizető. Hozzavádj. — F. L. Győr. — Sz. A. Szécsény. — B. K. Ujpest. — Cigánybör. Ujpest. — S. P. Németh-Ecska. — S. I. Köröstarcsa. — Cz. P. Budapest. — 277909. Baróth. — F. L. Béla. — Győri előfizető. — K. M. Jászfalu. — B. Ö. Tab. — B. S. Ipolykeszi. — B. I. Albert-Irsa. — Régi előfizető. Bácsalmás. — R. A. Hegybánya. — D. I. Szász-Régen. — Sz. I. Tolmács. — S. S. Kis-Gyarmat. — B. V. Rimasombat. — P. B. Tétény. — B. I. Buc. — L. S. Polgárdi. — H. I. Kunhegyes. — F. S. Miskolc. — S. K. Bpest. — Krista. Miskolc. — 279 439. sz. előfizető. Németh-Bágsán. — S. I. Székeshérvár. — S. S. Göcs. — E. I. Sajó-Várkony. — Sz. A. Anina. — H. K. Bpest. — Sz. I. Mernye. — P. I. Uszók.

II.

As áruközselei világeseményekről is bőségesen szolgáltunk hírral a hét folyamán s így most csak arra szorítokunk, hogy a helyi piac fejleményeiről beszámoljunk. Nálunk az irányzat elég szilárd volt ugyan, de a hausse-mozgalom teljesen elvesztette vehemens jellegét. A készáruüzlet egészen nyugodt, szinte tulságosan az. A malmok nem akarnak belelörödni abba, hogy a hazai buzaárak nem lehetnek sokkal alacsonyabbak a világi piac jegyzéseknél és csak árendemenyek árán vásárolnak. E héten bizonyossá vált azonban, hogy a vidéken a budapesti paritás jóval felül kötnék buza-adásvételeket s így a malmok baisse-törévéseinek nem lehet tartós loganaja. A készáru-üzlet egyenlege a mult heti árákhoz képest körülbelül 15 filléres emelkedést mutat föl. — A határidő-piacon a vásárlás kedve elapadt s a malmok tartózkodása iolytan napról-napra inkább időzik a nagymérvű üzleti részvétlenség, amelynek a külföld magasabb jegyzései sem képesek végetvetni. Nagyobb lendület az üzleti körök csak a külföld még jelentékenyebb hausse-ától várnak. A hétvégi szárlati jegyzések a következők: buza áprilisra 8.90 K., októberre 8.62 K., rosz áprilisra 6.99 K., októberre 6.99 K., tengeri májusra 5.67 K., júliusra 5.67 K., zab áprilisra 5.80 K., októberre 5.85 K.

Nyerstermények. (Ifjú Leitersdorfer Lípót jelentése.) Az üzletben jelentékeny változás nem észlelhető. Az itteni nyakgerkeskedők a március 10-én kezdődő vásár előkészületeivel vannak elfoglalva. A hangulat igen élénk és az árak szilárdak. A forgalom a leolyt héten korlátozott volt. Marhaborból néhány kisebb tétel változatlan árak mellett timárok részére adatott el. Egy nagy felsőmagyarországi gyáros, aki bevásárlás végett itt időzik, eddig a nagyon magas árjegyzések miatt nem vásárolhatott semmit. A raklárkészletek kicsinyek és a felhozatok eddig nagyobb arányokat nem öltöttek. Borjúbörben a leolyt héten ismét nem volt forgalom, ellenben a hangulat változatlanul szilárd maradt. Lóbor kissé nehezebben adható el. E kétt ca. egy vagonrakomány, mely 28—29 koronát ért el páronként. Juhbör. Miután a külföld is alkalommal nemet gyapas juhborra érdeklődést nem mutatott, ennélfora a forgalom is esőkent. Durvagypias juhborból néhány vagon macedóniai adatott el. Báránybörből körülbelül 2000 kunnyú és ugyanannyi nehez kelt el. Fizelek előbbiért 180—140 koronát, utóbbiért pedig 180—200 koronát.

Szeszüzlet. (A Budapesti Napló tudósítójától.) A szeszüzletben lanyhább irányzat kezd lábrakapni. A magas szeszárak fokozott termelésre ösztönöztek nemcsak az ipari, hanem az összes számoltató mezőgazdasági szeszgyárakat, úgy hogy most már kellő mennyiségű áru kerül a piacra. Az erősből kinálata hatását különösen az exkontingens szesz érezte, mely az utolsó napokban vidéki állomásokon 30—31 koronával volt kapható. Mai jegyzések: nyersszeszt finomított részére 44½—45½; finomított szeszt nagyban 149½—150; kicsiben 151—152; denaturált szeszt nagyban 42—43; kicsiben 43½—44 koronával, hordó nélkül, helyben.

Denaturált szesz. (Kalmár Sándor jelentése.) A leolyt héten néhány oldalról kinálata volt észlelhető a gyengébb fogyasztás betöltésa következtében. Miután azonban a piacra kerülő tételek gyorsan elhelyezést nyertek és szilárd kezebe kerültek, az árak változatlanul zárukak. Későbbi határidőre való szállásra a nagyon jó vélemény változatlanul iennél. A budapesti nagykereskedők a paackész árat felemelték. Mai nagybani jegyzésünk 48.—48.60 pr. 10.000 liter 90-kent, hordóval együtt, a budapesti állomásokra szállítva, készpénzfizetés mellett. Egyes berrelok 1 koronával drágábbak.

Vásárosnak. (Vámos és Bruszt hatósági közveitők heti jelentése a Budapesti Napló részére.) A hozatalok az elmúlt héten kicsinyek voltak és a piacra került kevés ár magas áron nyert elhelyezést. A vétételek az összes cikkekben nagyon jó, de külön kiemelkedik friss vaj, vágott és élő baromfi, tojás, sertések és öltött borjúk iránt mutatkozó élénk érdeklődést mely cikkek rendszeres nagy tételekben való feltűdését aánhatuk. Husfélék: Vidéki marhahus változatlanul élénk kereset mellett eleje 76.—76, hátulja 86—104 koronával volt a forgalomban mm.-ként. Öltött borjúkban a hozatalok megnagyobbodtak, de jó vételkedv mellett azonnali elhelyezést nyertek és ma hosszan mérve sutyievonás nélkül 96—112 fillérral kelttek el kilonként minőség szerint. Sertésuhban szilárdabb lett az üzlet és ma szalonnás sertések kilója 108—116, lebutított sertésuh 103—120 fillért jegyzett. Bárányok parja minőség szerint 10—16 korona. Juhhús kilója 66—60 fillér. Szépen tisztán kezelt szópós malacok kilója 2.20—2.40 korona. Vadfélék: Szarvas, dámvad és vadidiszó iránt nagyon élénk az érdeklődés és ma szarvas 80—84, dámvad 90 és vadidiszó 60—100 fillért jegyzett kilonként. Vagott baromfi-ban a hozatalok kicsinyek és alig iedezik a szükségletet és ma I.r. szépen tisztán kezelt hizott ludak kilójáért 144—146 fillért fizettek a vevők. Hizott pulykák kilója 140—160 fillér. I.r. kappan 4.20—5.40, tejes poulard 2.40—3.— korona. Élőbaromfi-ban szintén kicsinyek voltak a hozatalok, az érdeklődés pedig igen jó és így ezen cikkek is magas árak vannak érvényben. Ma csirke 2.60—3.—, tyuk 3.40—4.—, kappan 4.—5.20, kaoca 5.40—6.—, lud 6.80—7.50, pulyka 8.—14.— koronát jegyzett páronként minőség szerint. Tejában e héten nagyobb árnyatlatás nem következett be és az ár egész héten át 75—78 korona között mozgott és ma I.r. friss, telt árú 77—78, gyen-

gőbb minőségű 75—76 koronát jegyzett eredeti ladan-ként. Tejtermékekben nagyv szilárd az üzlet, a bőjti időny miatt a fogyasztás nagy, és a kicsiny hozatalok alig fedezik a szükségletét. Ma I. rendű szűvetkezi teavaj 2.80—2.60, jó friss főtőzvaj 1.80—2.—, friss tebutúr 28—32 fillért jegyzett kilonként minőség szerint. Durvonya nagygumos, vágott, egészes, róza 3.80—4.—, sarga 4.—4.40, fehér 3.40—3.80 koronát jegyzett mm.-ként vagonútelen. Vereshagyma I. rendű egészes, makói faj 9—11 koronával volt a forgalomban mm.-ként. Deligymót-csöt vidékre a következő áronok szállthatnak: I. rendű narancs 160-as 7.60, 200-as 7.50, 300-as 8.60, 360-as 8.— korona ladanként. Vépírós narancs is van állandóan raklárton I. rendű citrom 300-as 6.60, 360-as 7.— korona ladanként. Kosárnarancs 100 kilója 20.— korona.

Széna, szalma, takarmány. (Fuchs József jelentése.) A hetivásáron szénában és szalmában kevés behozatal és jó kereslet volt. Eladatott: középminőségű, jobb és elsőrendű széna 2.—2.70, mutar 2.20, alomszalma 1.80 zsupszalma 1.60 szecska 2.—, per 50 kiló fuvaronként, házhoz szállítva. Préselt széna 2.40—2.70, préselt szalma 1.20—1.40 10 kiló, a jözei-városi pályaudvaron. Gabonaműek: zab 5.90—6.25, tengeri 5.60, rosz 6.80, árpa 6.10 kor-kint.

Napirend.

Napló: Hétfő, február 29. — Római kátholikus: Román. — Protestáns: Román. — Görög-orosz: (február 16.) Pamfil. — Zsidó: Adár 13. Thaas Eszt. bójti. — Nap két: 6 óra 29 perckor. — Nyugszik: 5 óra 25 perckor. — Hold két: 3 óra 37 perckor délután. — Nyugszik: 4 óra 5 perckor reggel. A miniszterek nem fogadnak. Jantjék Mátyás képméek kiállítása a Múcsarnokban nyitva 4 órakor. Belébbőj 6 fillér. Könyves Kédmán-társaság képmékiállása Nagymező-utca 37. szám. Megtekinthető egész nap díjtalanul. Nemzeti Múzeum. Alattár. Nyitva van d. e. 9 órától délután 1 óráig. Országos képtár az Akadémiában nyitva 9—1 óráig. Természettörténeti gyűjtemények muzeuma (Múzeum-körút 4. sz.) nyitva délelőtt 8—12-ig. A fótatam intézet muzeuma a Stefánia-uton nyitva délelőtt 10 órától 1-ig. Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9—12 óráig és délután 3—8-ig. Akadémiai könyvtár zárva. Múcsumi könyvtár zárva. A fővárosi könyvtár a rendezés ideje alatt zárva. Az apinumi hatások és múzeum. Megtekinthetők egész nap III. ker. 0-Buda, Kulső-Szent-Endrei-ut. Helyierékai vasut a Falfly-terről. Mentőegyesület helyiségei a Markó- és Solyom-utca sarkán, reggel 8 órától este 6-ig. Alattár a Városigletben nyitva egész nap. Belébbőj 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakosztályra, tudakodó-osztálya és keleti mintakára V. kerület Váci-körút 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. Hazai termékek állandó kiállítása és kereskedelemtörténeti gyűjtemény, továbbá a ház-irai kiállítás (melyben az üzletvezetés áruhátsókat is esz-özi) a városiglet iparsarnokban (vasár és ünneppalokon is) nyitva délelőtt 9 órától 2 óráig és délután fél 3 órától fél 6 óráig. A külföldi kereskedésség központi üzletvezetése (Magyar kereskedelmi részvényrészesség) V. Váci-körút 32. szám alatt.

KÖZGAZDASÁG

Hetiszemle.

Budapest, február 28.

I.

Az értéktözsdei fejleményekről nap-nap mellett közzét beszámolóink után alig mondhatunk újat most, amikor a mult hét egészéről általános és összefoglaló képet kell adnunk. A hét kezdetén dübögött pusztító viharok egészen véne nagyobb kártérvés nélkül zajlottak le és a francia kormány, valamint a haute finance erőlyes, illetve előzékeny intervenciója folytán nyugodtabb mérlegelésnek és meglontolt higdigaságnak szereztek érvényt. Az így átalakult hangulatban az árfolyam-vesztéségek helyrehozódtak s a jövőt illetőleg biztatóbb irányzat kapott lábra. Ujabb tanúság a rettenetes árullámszásokból alig vonható le; hiszen a pénik nemcsak a párisi tőzsdén vett erőt, ahol a határidő-üzlet érvényes, hanem a berlini is, ahol határidő-üzlet ninosen. Az sem új dolog, hogy a nagyközönség nem oszja vakon a tőzsdék emócióit, hanem minden viharok bevárja nyugodtan a végéit s ha időzős tőkés van, a deroucoznak még örül is, mert legalább olós befektetési alkalmakhoz jut. E nagyközönség szerepét vitte szerencsére az egész idő alatt a budapesti tőzde is, a maga egészében, s így nemcsak veszteségek nem érték, hanem ellenkezőleg, jól jövedelmező vagyonban gyarapodott is. A magyar koronajáradék 15 K.-val javult, az osztrák hitelrészvény 17 K.-val, a magyar h tel 16 K.-val, az osztrák-magyar államvasut 20 K.-val, a rimamurányi 15 K.-val emelkedett.

Helyi papirokban a heti árfolyamuhálámsztát a következő összeállítás mutatja:

	Február 18-iken	Február 27-iken	Külön-bözet
Magyar leszámitolóbank	447.—	462.—	+ 5.—
Kereskedelmi bank	2680.—	2665.—	- 15.—
Déli vasut	51.—	48.—	- 2.—
Közuti villamos vasut	580.—	579.50	- 0.50
Városi villamos vasut	310.—	312.—	+ 2.—
Salgótarjáni közszobánya	535.—	548.—	+ 13.—

APRÓ HIRDETÉSEKET

Kerepesti-ut 25. sz. alatt (Telefon 54—39.) képponti irodánkban és eredeti nyugta mellett még a következő hírokkban lehet föladni:

- Bleckner J. hirdetői iroda IV. ker. Sztó-utca 6. szám.
- Breuer növérek dohányüzletje Teréz-körút 54. szám alatt.
- Deutch Mikszáné Andrássy-ut 28.
- Eckstein Bernát hirdetői iroda V. ker. Fűtő-utca 4. szám.
- Engelmann Mór dohányüzletje IV. ker. Kálvin-ter 2. szám.
- Frank Pál könyvkorakodó IV., Gróf Csizáky-feló palota, Kosuth lap-utca, Kigró-ter. (Korahozog-utca sarkán).
- Fischer J. D. hirdetői iroda IV. Gerőly-utca 1.
- Goldberger A. V. hirdetői iroda IV. ker., Váci-utca 17. szám.
- Göldner Jozsef Andrássy-ut 60.
- Goldgruber Mór könyvkorakodó II. ker., Fő-utca 17. szám.
- Grossmann Jágó tészta- és vegyeskereskedő Miskolcz és kőcsényi részére hirdetői iroda Kerepesti-utca 14. szám.
- Haasenstein és Vogler hirdetői iroda V. ker., Dorottya-utca 9. szám.
- Jambrikovits dohányüzletje Kerepesti-ut 60. (Takarékp. épüti).
- Kernberg Rozália dohányüzletje VIII. ker., Múzeum-körút 10.
- Leopold Gyula hirdetői irodája VII., Erzsébet-körút 54. t. sm.
- Mosse Rudolf IV. ker. Ferenccs-ter 3.
- Mezei Antal hirdetői iroda IV. ker., Szék-ut 9. szám.
- Nemetsek A. J. újság-árusajta IV. ker., Főtő-ter 3. szám.
- Hj. Nagel Ottó könyvkorakodó Múzeum-körút 2. sz. (Nemzeti Színház bérháza).
- Rohoncz Hanna dohányüzletje VI., Andrássy-ut 48. szám.
- Sikray Samu hirdetői iroda VI. ker., Váci-körút 33. szám.
- Solyom Jakab hirdetői iroda IV. kerület, Ferenccs-ter 3. szám.
- Sopronyi V. dohánygyárárna VIII. ker., Kerepesti-ut 1. szám.
- Szántó Mór dohányüzletje IV., Keccskemeti-utca 14. szám.
- Sváb Eliz dohányüzletje Nagymező-utca 12.
- Schwarz József hirdetői iroda V. ker., Marokkó-utca 4. sz.
- Schönwald Ferenccs dohányüzletje Ferenccs-körút 32. szám.
- Schödl Gyula dohányüzletje és postagyűjtőhely V. Lípó-körút 2.
- Tanczer Gyula hirdetői iroda V. ker., Szerviz-ter 8. szám.
- Toldi Lajos könyvkorakodó II. ker., Fő-utca 2. szám.
- Weitzfeld Jakab Király-utca 1.

Minden apróhirdetés, melyet itt este 6 óráig föladsnak, már másnap megjelenik a BUDAPESTI NAPLÓBAN.

REGÉNY

A VIKTÓRIA-REND VITÉZE

(30)

ANGOL REGÉNY

Írta: Mrs. ALEXANDER

Zsufolya volt a bálterem, közel állottak egyik ajtóhoz s Brown ügyesen kivette a táncosnőjét a folyosóra, majd a virágházont a terrászra.

— Nem fázik? — kérdezte aggodalmasan.

— Cseppet sem. Sőt fölfrissültem s nagyon röstelem gyöngösesemet. Ostobának tart majd.

— Csak nem kegyed az oka, ha rosszul hat rá a túlszűrt terem hősege. Itt van egy pad, majd hozok kegyednek valami meleg ruhát...

— Nem, nem... elég meleg az én parasztruhám! Milyen édes és üde a levegő. Mondja meg hát, mi lesz a teendője Indiában?

— Magam sem tudom még. Csak sir Róbert szavaiból sejtem, hogy munkálkodásom főképpen abból áll majd, hogy a beenszűrtöttekből szervezek egy ezredet. Nagyon szívesen dolgozom. Függetlenül munkálkodom ott s érdemem szerint dicsernek, vagy korholnak majd.

— Beszéli az indus nyelvet?

— Elég jól. Indiában való tartózkodásom alatt folyton tanultam ezt a nyelvet. A nélkül az ember nem is boldogulhat; már úgy értem, ha fel akarja küzdeni magát.

S Brown mesélt a közlegénynek életéről, biztatva Margit kérdéseitől. Jobbnak látta, ha beszél, minthogy némán üljön, bámulva a bájos kisleányt maga mellett... mert Margit egyszerű öltözete csak emelte szépségét. Fesztői, aranyeszközök, normann fejkötőjétől kezdve, aranyesatos pici cipőjét, olyan volt mint valami tündérkisasszony áruházban. Egy hét múlva... de talán már egy pár nap múlva... örökre elválík tőle! Nehéz volt ezt elviselni, annál is inkább, mert minden gyöngéd tisztelete ellenére, mégsem szabadulhatott attól az érzéstől, azaz meggyőződéstől, hogy Margit tapasztalatlanságában nem ismeri saját társaságának világát, őt talán eszményítette s megtette hősnőjévé, olyan volt mint valami tündérkisasszony áruházban. Egy hét múlva... de talán már egy pár nap múlva... örökre elválík tőle! Nehéz volt ezt elviselni, annál is inkább, mert minden gyöngéd tisztelete ellenére, mégsem szabadulhatott attól az érzéstől, azaz meggyőződéstől, hogy Margit tapasztalatlanságában nem ismeri saját társaságának világát, őt talán eszményítette s megtette hősnőjévé, olyan volt mint valami tündérkisasszony áruházban.

Brown állhatatos nyugalma visszaadta Margitnak az önuralmát. Érezte, hogy nem vesztelhet itt addig, amíg a táncolók elszélednek, s esetleg kíséltének a szabadba.

— Menjünk be — mondotta Margit félkelve. — Itt ugyan pompás, de a kötelesség behív — tette hozzá mosolyogva.

— És engedelmeskednünk kell — felelte Brown, felsóhajtva, majd szintén felállott.

— Ön azt mondotta, ha elviseljük sorsunkat, akkor le is küzdöttük már. Szép mondás, de kellemetlen művelet.

— Talán figyelemztetés akar ez lenni, hogy megvalósítsam elmékedésemet? — gondolta Brown, miközben karját nyújtva fennhangon így szólt: — Remélem, hogy a kegyed sorsa csupa verőfény lesz!

— Tudja, hogy az erős napsugár napszúrást okoz! A mult évben elmentem Valival a tavaszi futtatásra Hillsdenbe, ami nincs is messze innen. Ott egy hosszú, sovány, mézes-mázos cigányasszony megsejtelte mind a kettőnk jövőjét. Azt mondta, hogy Vali gazdag, előkelő, jó férjért kap s minden boldogságban része lesz. Én azonban elvesztem minden gazdagságomat, egészen elszegényedtem majd, de azért nem leszek boldogtalan.

— Az a cigányasszony kissé tévesen számított, mert a gazdagság mégis csak legfőbb alapja a boldogságnak.

— Nem vagyok ugyan nagyravagyó, nem tördöm a dicsőséggel, de azért még sem szeretnék szegény lenni.

— Bizony borzasztó nehéz lehet a nőre nézve, ha szegény. En ugyan mindig szegény voltam s valószínűleg az is maradok, amíg csak élek, de ez engem cseppet sem bántott.

Ezalatt odáérték a kisebbik bálterembe. A lancéornak már vége volt. Margit és Brown a sétáló párok közé vegyültek, mintha ők is résztvetek volna a táncban. Távolléttük így nem is tűnt fel senkinek sem. Még egy elbűvölő keringő koronázta meg az édesen gyötrelmes éjszakát. Amikor megállottak, ami ugyan gyakran előfordult, mert mind a ketten szólni kívántak az utolsó éjszakában, Brown kis vártatva így szólt:

— Aggódom lady Stapyltonért. Talán figyelemztetni kellene a generális, hogy tanácskozzék valamelyik híres idogorvossal. Nagyon is komoly a baja! Nem tűnt föl kegyednek, hogy a lady mennyire elváltozott? Végtelenül jó volt hozzám s őszinte fájdalommal mondom neki istenhozzádot! Buzdítja majd kegyed sir Róbertet, hogy

orvoshoz forduljon? Nagyon sokat tart kegyed fölül!

Igen... azaz inkább majd lady Stapyltonnak szölok. Nagyon bizalmas barátságban vagyunk egymással, különösen mert koránál fogva mindenben tapasztaltabb, mint én. Szégyenszemre be kell vallanom, hogy nem is figyeltem meg az utóbbi időben. Önző kezdek lenni! Ambár Vali megjósolta ezt nekem!

Brown ámuló mosolylyal rázta a fejét, aztán el-lebbentek az édesen dallamos keringőre.

— Hezajön? — kérdezte nemsokára a vacsora után Vali Browntól — azt hiszem, szegény öreg apuskám szívesen elmenne már, különben önnek is korán kell fölkelnie.

— Kész vagyok a távozásra — felelte Brown, s kinek minden vídamság eltűnt már az arcáról, mert Manvers megörjítette azzal az önézetével, amelylyel Margitot szinte már a magáénak tekintette.

— Sir Robert és Stapylton-kisasszony már mennek — mondotta Brown néhány perccel később felkeresve Margitot, aki éppen a háziasszony egyik fiatal unokacsejével táncolt — s azért jó éjszakát kell mondanom.

— Csak nem bucsuzik már! — mondotta Margit — s hangja kissé rezgett.

— Remélem, hogy holnap még viszontláthatom ismerőseimet — felelte Brown elkomorlyodva — aztán egy pillanatig fogva tartotta a kezét s elment.

— Jól mulattál a bálban? — kérdezte lady Stapylton a leányától, aki behozta neki reggelijét — nagyon ritkán reggelizett lent.

— Elragadóan szép volt a bál! — lelkesedett Vali, — akinek megvolt a maga oka arra, hogy jól mulatott. — De nem hiszem, hogy Brownnak valami jó estéje lett volna... hezajövet egy szót sem szólt. De annál jobb kedve volt apámnak, mert Preston generális meghívta Brown, aztán egy-két jó ismerős akadt, nem is szólva arról, hogy kétszer nyert viszbén. Ugy, hogy az uton aztán mindnyájunk helyett beszélt. Sajnálom, hogy nem jöttél el, édes anyám... nagyon szép látvány volt a bál. De senki sem mérkőzhetett Brownnal. Vajjon kik is lehettek a szülei?

— Tudja az Isten! — susogta a lady.

— Jobb neki, hogy elmegy — folytatta Vali — attól tartok, hogy kétségbeesetten szerelmes Margitba! Elég jól palástolja, de én sokat voltam együtt velük! Margit nagyon kedvesen viselkedett Brown iránt a bálban. Rupert lord pedig olyan sötét arcot fogott, mint a vihar.

— Es Margit... viszonyozza a szerelmét?

— Nem... nem hiszem... legalább nem vagyok bizonyos benne. Hisz tudod anyám, hogy ő milyen furcsa, akaratos kis teremts. Ha egyszer elhatározná magát, akkor feleségül is menne Brownhoz, minden akadály ellenére is.

— Mindenféle ok miatt jobb, hogy Brown elmegy Indiába... sokkal jobb!

— En is azt hiszem. Udvozlétét küldi neked.

— Mit... csak nem ment el?

— De igen. Félnyolcokor elindult már. Még dolga volt az inasával, ruhát is kellett váltania, mielőtt felült a vonatra. Azt hiszem, hogy ottmarad ismerőseivel, azoknál a Macabéknél. Margitól tudom, hogy Macabé név nem akart lejönni hozzájuk... mi bajod, édesanyám... ájulás? — s rohan az otkolonért.

— Semmi bajom sincs. Rossz éjszakám volt! Nem tehetek róla, de egyre lestem visszatérő köcsök dörgését. Vidd el a tálcát... nem tudok enni, valóban nem tudok!

— Ez nem járja, édesanyám! Nem hagyok békét apámnak, meg kell, hogy vizsgáltaasson a doktorral.

— Hagyj kérlek békét... hagyj magamra! — dühnyöge lady Stapylton, s arcát beletemette vánkosaiba.

Valéria engedelmeskedett, de hamar visszatért, hogy rábírja anyját az öltözködésre, hogy kikocsikázzanak.

XIX. FEJEZET.

Lady Hazelhurst ritkán viselkedett olyan leplezetlenül bosszusan, mint a bál után való napon. Mindenki felült, hogy Careford örökösője milyen gyakran táncolt a Viktória-keresztes Brownnal, aki a közlegénységéből küzdött föl magát, s aki tudja az Isten kicsoda, s hogy Margit szembetűnően bizalmas iránta. Az az ostoba, lelkesedő vén generális az oka mindennek, mert minden szép katonát egy polcra állít akár herceggel is. Hiszen még a saját leányának is megengette, hogy kószáljon ezzel a közönséges emberrel.

A ladyt annyira kibozta sodrából felindulása, hogy még a nem bűnöst is meg merte támadni. — Hidd el Margit, nagyon kellemetlennek találtam ezt a bált.

— Valóban! Nagyon sajnálom! Én nagyon jól mulattam!

— Azt hiszem észrevetted, hogy sok bosszuságot okoztál nekem.

— En? — kérdezte Margit őszinte csodálkozásában tágranyitott szemmel.

— Bizony te. Ahogy táncoltál azzal a Brownnal, s karonfogva sétáltgáltál vele és az egész társaság előtt kimutattad elvakultságodat... az már mégis csak sok.

— Hát, Henriette néni, biz én ugyancsak keveset tördöm azzal, ha akármennyit lát is sétálni a „társaság“ Brownnal. Nem kutatom, hogy honnan származik, s hogy mi volt. Ma katonatiszt s tegadhatatlan, hogy uriember! Mulattat... nem... jobban érdekel, mint bármelyik férfi, s miért ne táncolhatnék épp úgy vele, mint Evedardnénak bármelyik vendégével?

— Borzasztó önféjű vagy, kedvesem! Tudom, hogy nálad hiábavaló minden beszéd! Valóban nem tudom, mit szől majd Rupert, hogy ennyire elhanyagoltam kötelességeimet, mint gardodám. De annyi bizonyos, hogy bosszankodott.

— Rupert lord a rokona, szereti is, s így természetesen fontosnak tartja véleményét. Én azonban nem tördöm sem ő velem, sem pedig azzal, hogy mit gondol, s kérem ne is fáradjék a dologgal. Kegyed kimerültnek látszik, nem szeretem, ha kényelmetlenül érzi magát. Tegye föl a kalapját, s kocsikázzunk át lady Stapyltonhoz. Attól tartok, hogy komolyan gyengéledik.

— Nem, köszönöm Margit. Tudod, hogy nem helyeslem, hogy a generális és a felesége ennyire befogadták Brown, aki mindig ott van náluk. Különbön Rupert lord idején lunchre s nagyon udvariatlannak találnám, ha elmennél előle. Ha mégis megteszed, akkor érezteted velem, hogy ez nem az én házam.

— Ugyan ne mondjon olyasmit, néni! Ha nem is a maga háza ez, azért otthonának tekintheti... és kedves otthonának. Ha távozásom sérti, akkor itthon maradok lunchre, de azután mégis mennem kell.

Margit nem akart több szót vesztegetni s kiment a kertbe, hogy átélje újra a bál kedves emlékeit.

Kissé hallgatag, de azért nagyon kedves és udvarias volt a lunchnél. Rupert lord azonban elég okos volt ahhoz, hogy felismerje a nyájasság slatt lapangó vgsakaratot s érezte, hogy nem nyerheti meg egykönnyen Margitot. De azért határozottan megmaradt szándékánál.

Lunch után Margit kijelentette, hogy Edén-Lakba szándékozik menni, s felajánlotta Manversnek, hogy kocsiján hazáig viszi. Rupert azonban nem fogadta el az ajánlatot. Ellenkező irányban igérkezett egyik faluba, valamelyik tisztársához, hogy megnézzon egy eladó vadászkutya.

Margit tehát elbucszott s utnakindult. Amikor maikra maradtak, lady Hazelhurst felsőhajtott s szeméhez emelte zsebkendőjét.

— Mi baja van? — kérdezte hanyagul Manvers.

— Roppant kellemetlen jelenetem volt Margittal!

— Igazán...! Talán zsémbes? Nem is hittem volna! Annyi bizonyos, hogy öntéjű!

— Bizony az! Megmondtam neki, hogy mennyire szomorít, hogy tegnap este annyira szabadjára engedte az ostobáskodását mindenkielőt.

— Mivel? — kérdezte Manvers, s annyira összeráncolta homlokát, hogy mélyen üd szeme majdnem egészen eltűnt.

— Hát nem tudja, hogy mindenki arról beszélt, hogyan viselkedett az iránt a Brown iránt! — Tudom, hogy mindenütt többségben vannak az ostobák, s azt is látom, hogy Nellyville kisasszony urileány az utolsó porcikájáig. Ha indiskrécióit követ el, akkor valami nagyszabású dologban teszi. S e miatt zsörtölődött velem?

— Persze, kötelességem...

— Akkor rosszul cselekedtet! Mint sokszor, úgy ebben az esetben is: „Legjobb orvosság a hallgatás“. Ne fesse az ördögöt a falra, mert Margit még meg is szökhetik Brownnal... azaz nyugodtan hozzámegy, ha megkéri. Tisztelességes fiu ugyanis, de azért mégis csak ember, a kegyed huga pedig nagyon kedves és igazó kis teremts, tekintve birtokaitól és pénzétől. Csak hogy nekünk kedves a szerencse. Nem telik bele két hét, s Brown elvitorlázik Indiába... és talán soh'sem tér vissza. Ha mégis visszakérül, akkor régi ismerősei remélhetőleg már mint lord és lady Uppingham fogadják őt. Bámulatos, hogy ez az ember mennyire előre jutott. Szeretném tudni, mivel hártotta el magától a betolakodók hagyományos rossz hírét! Pedig sikerült neki. Szörnyen vakmerő, meg van hozzá a bátorsága, hogy hű maradjon magához, s hogy úgy beszéljen, ahogy gondolkozik. Nem hiszem, hogy bármelyik asszony is uralkodhatnék valaha fölőte.

— Nagyon kellemetlen ember lehet — jegyezte meg lady Hazelhurst — de természetesen nincsenek meg benne az uriemberké gyengéi.

(Folytatása következik.)

